

Inhoud Bijlage

Bijlage	Inhoud
Bijlage 1	Tussenproduct C
Bijlage 2	Protocol ruimteschepen
Bijlage 3	Observatielijst taakgerichtheid (leeg formulier + ingevulde Excel versie)
Bijlage 4	Logboek
Bijlage 5	Observatie fysieke activiteit tijdens beweegtussendoortje
Bijlage 6	Taakgerichtheid in percentages + scores taakgerichtheid
Bijlage 7	Uitwerking subtest ruimteschepen per leerling (TEA-Ch)
Bijlage 8	Gegevens test voor aandachtsscore/aandachtsscore
Bijlage 9	Berekening van de aandachtsscore
Bijlage 10	Dans!
Bijlage 11	Standbeeldje – beweeg!
Bijlage 12	Muziek groepjes
Bijlage 13	De dobbelsteen
Bijlage 14	Plattegrond van de klas
Bijlage 15	Zelfreflectie

Bijlage 1 - Tussenproduct C

Gegevens student:

- **Naam:** Annelies van der Linden
- **Studentnummer:** 2123305

Persoonlijke onderzoeksvraag:

Ik onderzoek de mate van selectieve aandacht in het speciaal onderwijs op de Liduinaschool bij de leerlingen van klas 3a (leeftijd 8-11 jaar) na het uitvoeren van een beweegtussendoortje tijdens de les (ten opzichte van het niet uitvoeren van een beweegtussendoortje), omdat ik wil weten of een fysiek actief beweegtussendoortje invloed heeft op de selectieve aandacht.

A. Onderzoeksinstrument

In de onderzoeksvraag staan de begrippen selectieve aandacht en fysiek actieve beweegtussendoortjes centraal. In onderstaande tekst worden deze begrippen uitgelegd. Daarnaast worden de gebruikte meetinstrumenten toegelicht.

Begrippen:

- **Concentratie** = De aandacht bewust op een bepaald onderwerp richten en daar houden.
- **Selectieve aandacht** = het vermogen om belangrijke informatie voorrang te geven, en minder belangrijke informatie te negeren. Er wordt dus een selectie gemaakt welke informatie opgenomen en verwerkt wordt.
- **Beweegtussendoortjes** = een onderbreking van de les waarbij klassikaal een activiteit wordt uitgevoerd
- **Lichamelijke activiteit** = elke krachtsinspanning van skeletspieren resulterend in méér energieverbruik dan in rustende toestand (Caspersen et al., 1985).

Meetinstrumenten:

- aandachtstest
- observatie aandacht
- beweegtussendoortjes
- observatie fysieke activiteit tijdens beweegtussendoortjes

Aandachtstest

De selectieve aandacht van de leerlingen van klas 3a werd gemeten aan de hand van één aandachtstest. Deze test doet een beroep op het selectief vermogen van de leerlingen, omdat alleen de belangrijke informatie gebruikt dient te worden. De overige informatie zal genegeerd moeten worden. Hieronder staat kort de uitleg van de test.

- 1) TEA-ch (6 – 16 jaar) → selectieve aandacht
 - Subtest ruimteschepen

Deze test bestaat uit een A3 formaat papier, waarop allerlei ruimteschepen staan afgebeeld. Deze ruimteschepen zijn ingedeeld in paren van twee. In totaal zijn er 130 paren te zien, verdeeld over 13 rijen van 10 paren. De leerlingen gaan op dit papier op zoek naar paren die twee identieke ruimteschepen bevat, en omcirkelen dit paar. De paren waarbij twee verschillende schepen te zien zijn worden dus genegeerd.

De leerlingen beginnen tegelijk aan de test en zijn klaar als ze denken alle paren omcirkelt te hebben. De tijd dat ze op dat moment bezig zijn schrijven ze zelf rechts onderaan op het papier (de tijd wordt geprojecteerd op het bord). *Voor de doelgroep van het onderzoek werd de tijd achteraf genoteerd, na het bekijken van de videobeelden, omdat de leerlingen dit niet zelfstandig kunnen.*

Vervolgens als iedereen klaar is met de test, bevindt zich op de achterkant van het formulier een zijde met alleen maar goede paren ruimteschepen (motorische controle). De leerlingen omcirkelen deze paren volgens hetzelfde principe als de test (tegelijk starten, tijd noteren als je klaar denkt te zijn). Dit onderdeel van de test is noodzakelijk om de tijd dat de leerlingen de paren aan het omcirkelen zijn, weg te nemen. Zo blijft alleen de tijd over dat de leerlingen daadwerkelijk de paren aan het zoeken zijn. Er is een protocol voor afname van deze test gemaakt (zie bijlage 2).

Er is voor deze test gekozen, omdat dit de enige test is die aansluit bij het cognitieve vermogen van deze doelgroep. Overige aandachtstesten vragen een hoger cognitief niveau, of lees- en schrijfmogelijkheden, en dat hebben de leerlingen van de casusklas niet. Daarnaast meet deze test de selectieve aandacht, en het onderzoek wil aantonen of een fysiek actief beweegtussendoortje doet met het selectief vermogen (de selectieve aandacht).

Voor het verwerken van de resultaten zal een andere manier gekozen worden dan zoals deze beschreven staat. Het is de bedoeling dat alleen de paren die naast elkaar juist zijn omcirkeld meegeteld dienen te worden. Aangezien de leerlingen van deze doelgroep ook paren boven elkaar en uit andere rijen omcirkelen heb ik er voor gekozen om de test op een andere manier na te kijken. Alle cirkels die gezet zijn om 2 dezelfde paren, zowel horizontaal als verticaal, worden goedgekeurd. De diagonaal omcirkelde paren, of cirkels om meer dan 2 symbolen worden niet goed gekeurd.

Observatie aandacht

In de observatie is gebruik gemaakt van een observatieformulier dat gebaseerd is op het tijdsteekproef formulier (bijlage 3) dat door Jeninga beschreven is (Jeninga, 2008). De leerlingen werden tijdens het werken gefilmd, waarna tijdens het terugkijken de exacte scores kon worden ingevuld.

Er is toestemming om de leerlingen te filmen.

In dit observatieformulier werd van iedere leerling per 20 seconden een score genoteerd die zijn of haar gedrag tijdens de taak weergeeft. Dit konden de volgende scores zijn:

- De leerling is taakgericht bezig
- De leerling kijkt afwezig rond, of staart voor zich uit
- De leerling stoort andere kinderen of praat met/tegen hen
- De leerling loopt door de klas
- De leerling is bezig met andere activiteiten

- De leerling praat met de groepsleerkracht

Iedere leerling krijgt dus per 20 seconden een van deze scores toebedeeld, die voor dat moment het beste bij hem of haar passen.

Vervolgens werd gekeken hoeveel procent van de tijd de leerling met de taak bezig is geweest. Of de taakgerichtheid toe- of afnam naarmate de tijd verstreek en of de leerling vaak met andere zaken bezig was tijdens het werken.

Dit is voor het onderzoek van belang om te weten, omdat het aangeeft hoe lang de leerlingen daadwerkelijk met hun taak bezig zijn geweest (taakgerichtheid). Een eventuele afname van de taakgerichtheid kan invloed hebben op het selectief vermogen, en dus is het voor het onderzoek van belang om te weten hoe taakgericht de leerlingen konden werken.

Beweegtussendoortjes

De uitgevoerde beweegtussendoortjes vragen een lichamelijk fysieke inspanning. Dit wil zeggen dat de leerlingen niet achter hun tafel een vingerspelletje doen als tussendoortje, maar van hun stoel af komen en naast hun stoel of in de klas aan het bewegen zijn geweest. Hier is voor gekozen, omdat er verschillende onderzoeken aantonen dat het onderbreken van de les een positieve invloed heeft op de concentratie (Pellegrini & Bohn, 2005). Daarnaast is aangetoond dat wanneer dit tussendoortje fysiek actief was, leerlingen zich beter konden concentreren in de les (Maeda & Randall, 2003; Mahar et al., 2006) en dat van regelmatig bewegen tussendoor de concentratie en het cognitief functioneren verbeterden (Robert Wood Johnson Foundation, 2007).

Observatie fysieke activiteit tijdens beweegtussendoortjes

Om tijdens het uitvoeren van de beweegtussendoortjes te meten of de leerlingen daadwerkelijk deel hebben genomen aan de activiteiten, is er een observatielijst opgesteld (zie bijlage 5). Deze observatielijst geeft per kind weer of hij/zij niet, matig actief of actief deel heeft genomen aan de beweegtussendoortjes. Daarnaast werd gekeken of hij/zij bezig is geweest met de aangeboden activiteit, of hij/zij op een andere manier actief bezig is geweest en of dat hij/zij andere kinderen aan het storen was tijdens de uitvoering. Er is hiervoor gekozen, omdat in deze doelgroep verwacht werd dat leerlingen dit gedrag zouden kunnen gaan vertonen en het naar de mening van het onderzoek van belang is om te weten of kinderen gestoord werden tijdens het uitvoeren van de activiteit. Dit kon namelijk invloed hebben op de uitkomst. Als een kind tijdens het uitvoeren gestoord wordt, zal het op dat moment niet meer actief bezig zijn met het beweegtussendoortje, maar met het feit dat hij/zij gestoord werd.

Met deze observatielijst kon gemeten worden of leerlingen überhaupt deelnamen aan de tussendoortjes, of juist niet. Ook werd gemeten op welke wijze de leerlingen al dan niet actief zijn; met het aangeboden tussendoortje actief? anders actief? Dit was van belang om te weten, omdat het aangeeft of de tussendoortjes aansloegen bij de doelgroep, of dat ze tijdens de tussendoortjes met andere dingen bezig waren.

B. Onderzoekspopulatie

Voor de uitvoering van het onderzoek is het belangrijk om te weten wat de doelgroep is. Hieronder volgt een uitleg over wie er tot de onderzoeksgroep behoren en de daarbij horende kenmerken.

Onderzoeksgroep

De onderzoeksgroep was klas 3A van de Liduina school (speciaal onderwijs cluster-3). Cluster 3 houdt in dat de leerlingen:

- een leerachterstand hebben ten opzichte van het regulier onderwijs (zeer moeilijk lerende kinderen)
- een IQ tussen de 59 en 70 (een geringe sociale zelfredzaamheid)
- leerlingen met een lichamelijke handicap of een meervoudige lichamelijke handicap
- leerlingen die langdurig ziek zijn.

In klas 3A zitten 13 kinderen, 6 jongens en 7 meisjes in de leeftijd van 8 – 11 jaar. De gemiddelde cognitieve leeftijd van de leerlingen is die van een peuter (3/4 jaar)

Op dit moment is hun concentratie erg laag. De leerlingen houden een taak gemiddeld 5 minuten vol, waarbij er dan altijd één leerkracht ondersteuning biedt aan 5-7 leerlingen. Er is dus geen sprake van individueel taakgericht werken. Dit individueel werken doen de leerlingen op het moment dat ze vrij gaan spelen. Werkjes worden altijd onder begeleiding van een leerkracht gemaakt.

Ook geeft de groepsleerkracht aan dat na een gym- of zwemles de concentratie zwakker is. De leerlingen zijn dan moe, dagen elkaar uit en dit komt de concentratie niet ten goede.

Na het buitenspelen is het verschillend hoe de concentratie is. Als het koud is geweest in de pauze zijn de kinderen vaak rustiger. Als zich een incident heeft voorgedaan kan dit ook invloed hebben op de concentratie, omdat de leerlingen dan 'verstoord' de les beginnen.

Hieronder volgt een overzicht met de leerlingen, hun aandoening en de kenmerken die bij deze leerling/aandoening horen (*alle leerlingen hebben dus ten minste een verstandelijke beperking/ een IQ tussen de 59 en 70*).

Klassenoverzicht

Leerling	Aandoening	Kenmerken
1 (jongen)	Syndroom van Down	- verstandelijke beperking - moeilijk praten - problemen met de ogen (staar, bijziendheid)
2 (meisje)	Stofwisselingsziekte Hydroxyglutaaracidurie	- ontwikkelingsachterstand - problemen met het zicht - last van overgewicht
3 (meisje)	-	- fladderen - moeite met spraak en taal
4 (jongen)	Syndroom van Down	- verstandelijke beperking - moeilijk praten - problemen met de ogen (staar, bijziendheid)
5 (jongen)	Syndroom van Klinefelter	- komt alleen voor bij jongens! (ten minsten 1 X-chromosoom te veel) - spraak en taal problemen - moeite met luisteren
6 (jongen)	Niets vastgesteld	- moeite met concentratie - hyperactief
7 (jongen)	Localisatiegebonden epilepsie vanuit rechts centro-temporaal	- afwezigheid - 's nachts aanvallen, overdag moe - moeite met spraak en gehoor
8 (meisje)	Cornelia de Lange syndroom	- zeldzame aandoening! - slecht gehoor - langzame lichamelijke en motorische groei
9 (jongen)	Kenmerken van een pervasieve ontwikkelingsstoornis (PDD NOS) en van ADHD.	- lage concentratie - prikkelgevoelig/ hyperactief - moeite met sociale vaardigheden - impulsief
10 (meisje)	Syndroom van Down	- verstandelijke beperking - moeilijk praten - problemen met de ogen (staar, bijziendheid)
11 (meisje)	Syndroom van Down	- verstandelijke beperking - moeilijk praten - problemen met de ogen (staar, bijziendheid)
12 (meisje)	Visuele verwerkingsproblemen (cerebrale visusstoornis) en ADHD	- moeite met zicht - prikkelgevoelig - lage concentratie - goed geheugen!
13 (meisje)	Syndroom van Down	- verstandelijke beperking - moeite met praten - problemen met de ogen (staar, bijziendheid)

Steekproef

Er wordt geen gebruik gemaakt van een steekproef, omdat er geen vergelijkbare leerling aan deze doelgroep is. De klassen zijn juist samengesteld, omdat de leerlingen onderling weinig van elkaar verschillen. Het is dus niet haalbaar om de test met een leerling uit een andere klas uit te voeren. Wel wordt er van te voren met de groepsleerkracht besproken waar rekening mee moet worden gehouden tijdens de uitleg van de test (woordkeuze, hoe het voorbeeld moet, eventuele gebaren).

Interventiegroep

Alle leerlingen van klas 3A zullen deelnemen aan de interventie. Hierbij wordt geen gebruik gemaakt van een controlegroep, omdat er geen enkele klas vergelijkbaar is met klas 3A. Iedere klas heeft zijn eigen samenstelling, en dus is het niet reëel om klas 3A te gaan vergelijken met een andere klas.

Interventiegroep: klas 3A

Controlegroep: geen

Voor de interventie is er voor gekozen om een hele week lang hetzelfde tussendoortje uit te voeren. Herhaling is belangrijk voor deze doelgroep, en op deze manier weten de leerlingen wat er gaat komen en kunnen ze dit meerdere malen oefenen. Na deze week is dit tussendoortje dan 'afgesloten' en wordt er in een nieuwe week, een nieuw tussendoortje aangeboden.

C. Ontwerp en uitvoering van je onderzoek

Hieronder is te lezen op welke manier het onderzoek zal plaatsvinden. Uitgelegd wordt hoe de voor- en nameting worden uitgevoerd en op welke manier de beweegtussendoortjes worden aangeboden. Daarnaast wordt er verantwoord waarom bepaalde keuzes gemaakt zijn. Allereerst volgt een korte schematische weergave van het onderzoek.

Voormeting	Interventie	Nameting
- TEA-Ch RS	- Beweegtussendoortjes	- TEA-Ch RS
- Observatielijst (aan de hand van videobeelden)	- Observatie tijdens beweegtussendoortjes	- Observatielijst (aan de hand van videobeelden)

Nulmeting

Voor het onderzoek wordt één 0-meting uitgevoerd bij de doelgroep. Deze 0-meting zal plaatsvinden op een dinsdag middag (zie planning) om half 2. Dit is na het buitenspelen, het plassen/handen wassen en het kringgesprek.

Tijdens het kring moment zal de test worden uitgelegd, waarna de leerlingen terug gaan naar hun eigen plek (in groepjes) Hier zal de test worden uitgedeeld en per groepje zal er een begeleidend docent aanwezig zijn om te ondersteunen. Tijdens het maken van deze test zullen er videobeelden worden gemaakt met 2 verschillende camera's. Dit wordt vanuit 3 hoeken in de klas gefilmd (elk groepje leerlingen één camera) zodat iedereen op beeld te zien zal zijn. Deze videobeelden worden later terug gekeken, zodat ook het observatieformulier ingevuld kan worden met betrekking tot de taakgerichtheid.

Nameting

In de nameting zal na het gesprek in de kring eerst een beweegtussendoortje worden gedaan en vervolgens zal op dezelfde manier als de voormeting de aandachtstest worden afgenomen. Hier is voor gekozen omdat het niet mogelijk is om tijdens het werken het beweegtussendoortje uit te voeren. De leerlingen werken dan in verschillende groepjes, bij verschillende leerkrachten, vaak ook in verschillende ruimtes in de school. Het is dus niet haalbaar om de beweegactiviteit tijdens een werkles te doen. Op het moment dat het tussendoortje voor de les wordt gedaan, hebben de leerlingen al een kwartier stil moeten zitten in de kring, en is er (ook volgens de groepsleerkracht) dan behoefte aan beweging, voordat de werkles begint.

Invullen bijzonderheden per leerling

Op de dag van zowel de nul- als de nameting, zal de groepsleerkracht per leerling opschrijven of er die dag bijzonderheden waren, waardoor de leerling misschien anders presteert. Is er ruzie geweest? Was hij/zij te laat op school? Is er thuis iets gebeurd wat indruk heeft gemaakt op de leerling? Deze eventuele bijzonderheden worden dan meegenomen in de uitslag van de test.

Uitvoeren beweegtussendoortjes

Er wordt iedere week, 4 weken lang, een ander beweegtussendoortje aan de leerlingen aangeboden, die de gehele week hetzelfde blijft. Dit zorgt voor structuur en duidelijkheid bij de leerlingen, die daar behoefte aan hebben. De activiteiten zijn gebaseerd op Hupla (leenheer, Laurent, Hove & Smet, 2010) en aangepast voor de doelgroep. Uit deze methode zijn de tussendoortjes die lichamelijke

inspanning vragen gekozen en met elkaar gecombineerd. Een voorbeeld hiervan is Standbeeldje beweeg, waarbij de leerlingen eerst door de klas lopen, dan een standbeeld maken op het teken van de leerkracht en na het standbeeld een beweging uitvoeren in plaats van direct vrij rond te lopen.

Het tussendoortje wordt iedere dag na het kring-moment in de middag uitgevoerd (± half 2 's middags). Op de maandag wordt het tussendoortje door de onderzoeker geïntroduceerd aan de klas, zodat ook de groepsleerkracht kan zien hoe het uitgevoerd wordt. De overige dagen doet de groepsleerkracht de tussendoortjes met de leerlingen. Op woensdag zijn de leerlingen 's middags vrij, dus dan wordt het tussendoortje na het kring moment in de ochtend gedaan (om 11 uur gaan de leerlingen naar zwemles, dus later op de ochtend is het niet meer mogelijk). Op donderdag en vrijdag wordt het beweegtussendoortje ook 's morgens nogmaals uitgevoerd na het kring moment en voor het werken. In week 2 en 3 zal er op de donderdag middag in de klas geobserveerd worden als de leerlingen het beweegtussendoortje uitvoeren, en de observatielijst invullen.

Dus:

Dag	Aantal keren	Door wie?	Wanneer?
Maandag	1	Annelies, introductie	's middags na kring moment
Dinsdag	1	Groepsleerkracht	's middags na kringmoment
Woensdag	1	Groepsleerkracht	's morgens na kring moment
Donderdag	2	Groepsleerkracht	's morgen en 's middags na kringmoment
Vrijdag	2	Groepsleerkracht	's morgens en 's middags na kringmoment

De tussendoortjes zijn uitgewerkt en in een map samengebonden. Hierbij is per week een overzicht gemaakt van de activiteiten. In de map staat:

- week 1, mediakaart voor de leerling (bijlage 10)
- week 1, uitleg voor de docent (+materiaallijst en organisatievorm) (bijlage 10)
- week 2, mediakaart voor de leerling (bijlage 11)
- week 2, uitleg voor de docent (+materiaallijst en organisatievorm) (bijlage 11)
- week 3, mediakaart voor de leerling (bijlage 12)
- week 3, uitleg voor de docent (+materiaallijst en organisatievorm) (bijlage 12)
- week 4, mediakaart voor de leerling (bijlage 13)
- week 4, uitleg voor de docent (+materiaallijst en organisatievorm) (bijlage 13)

Deze map krijgt de docent in week 1. Door de docent wordt een logboek bijgehouden waarin ze aangeven hoe vaak ze het tussendoortje hebben gedaan (per dag turven).

Verantwoording keuze tussendoortjes

In de bijlage (10 t/m 13) bevinden zich de interventies, met de daarbij behorende uitwerking voor de docent. Hieronder per interventie de verantwoording.

Week 1: Dans → hoofd, schouders, knie en teen

Week 2: Standbeeldje beweeg

Week 3: Muziek groepjes

Week 4: De dobbelsteen

De activiteiten die gekozen zijn, zijn fysiek actief voor deze doelgroep. Uit de literatuur blijkt dat een onderbreking van de les positief bijdraagt aan de concentratie (zie A) en dus is er voor gekozen om bestaande tussendoortjes met elkaar te combineren tot een fysiek actieve activiteit.

Dans

Er is voor dit tussendoortje gekozen, omdat de leerlingen van deze klas muziek erg leuk vinden. Dit liedje is eenvoudig, waarbij verwacht wordt dat de bewegingen niet te moeilijk zullen zijn. Daarnaast is er een mogelijkheid tot uitbouwen door het liedje sneller af te spelen of andere lichaamsdelen aan te raken (dit kan iedere leerlingen voor zich doen). Ook leren de leerlingen op deze manier hun lichaam kennen en is het door het bukken en draaien voor deze doelgroep fysiek actief.

Standbeeldje beweeg

Dit tussendoortje is gekozen, omdat het fysiek erg actief is. De leerlingen kunnen zich goed voortbewegen en in combinatie met het stilstaan wordt er van ze gevraagd goed te luisteren en te kijken. Het standbeeld creëert een rustmoment, wat de leerlingen nodig hebben na een vrije situatie. Na het standbeeld wordt een beweegactiviteit uitgevoerd. De gekozen activiteiten zijn voor alle kinderen uitvoerbaar, al zal de een het sneller doen dan de ander.

Muziek groepjes

Hier is voor gekozen zodat de leerlingen al bewegend en spelend bezig zijn met tellen. Door er na iedere vorming van groepjes een beweegactiviteit voor de 'overblijver(s)' aan toe te voegen, wordt de activiteit fysiek actiever. Daarnaast wordt er gezorgd dat niet steeds dezelfde leerling aan de beurt is om deze activiteit uit te voeren en dus komen veel (al dan niet alle) leerlingen aan de beurt.

De dobbelsteen

Deze activiteit is gekozen, omdat er veel verschillende vaardigheden in terug komen.

- tellen (van de stippen op de dobbelsteen)
- wachten (op je beurt om te gooien)
- motorische vaardigheden (de opdrachten)

Deze activiteit wordt in de kring uitgevoerd, zodat het makkelijk is om de leerlingen bij elkaar te houden. Het wachten is voor sommige kinderen lastig, en wanneer ze dan verspreid door het hele lokaal zitten is het moeilijker om ze betrokken te houden. De activiteit is fysiek actief, doordat er na elke worp een beweging wordt uitgevoerd, waarna de leerlingen weer terug komen op hun beginplaats.

Evaluatie gesprek

Na afloop van het onderzoek volgt er een evaluatie gesprek met de groepsleerkrachten van klas 3A. Dit om de volgende punten te bespreken

- hoe de interventies over het algemeen verlopen zijn
- wat hun ervaringen met de tussendoortjes waren
 - o duurde het lang?
 - o sloten ze goed aan?
- of ze verschil hebben gemerkt bij de leerlingen

- of ze verder willen met het volgen van beweegtussendoortjes

Naar de mening van de onderzoeker is dit belangrijk om te weten, omdat de groepsleerkrachten uiteindelijk degene zijn die hier verder mee aan de slag gaan. Zij kennen de leerlingen het beste en voeren de tussendoortjes dagelijks met ze uit. Als zij enthousiast zijn, zal hier in de toekomst waarschijnlijk meer mee gedaan worden, of zal dit programma zich doorzetten

Planning

Wanneer?	Wat?	Wie/waar?
Week 9, 02-03-2012	Robert mailen om te vragen of ik de dag van de voormeting eerder weg kan uit het zwembad om alles klaar te zetten	Robert via mail
Week 10, 05-03-2012, 's middags	Observeren in de klas + afspraken maken met de groepsleerkrachten+toestemmingsmail voor de ouders doorsturen naar groepsleerkrachten	Klas 3A+ groepsleerkrachten
Week 10, 06-03-2012, 's middags	Observeren in de klas	Klas 3A
Week 11, 12-03-2012, 's middags	Observeren in de klas + stopwatches en camera's in de klas brengen	Klas 3A
Week 11, 12-03-2012 12.00 uur	Camera's op de juiste plaats zetten tijdens het buiten spelen van de kinderen. Testen klaarleggen met nummers erop per groepje, stopwatches en stiften per groepje neerleggen. Voorbeeldmodel in de kring leggen	Klas 3A + groepsleerkrachten
Week 11, 12-03-2012, 's middags om half 2	Nulmeting afnemen + filmen	Klas 3A
Week 11, 13-03-2012, 's morgens half 10	Start interventie, introductie beweegtussendoortje Dans! Meenemen mapje beweegtussendoortjes + cd	Klas 3A
Week 12, 19-03-2012, 's middags half 2	Introductie beweegtussendoortje Standbeeldje beweeg!	Klas 3A
Week 12, 19-03-2012	Uitwerking product B meenemen	Meenemen FSH
Week 13, 26-03-2012, 's middags half 2	Introductie beweegtussendoortje Muziek groepjes. Meenemen cd.	Klas 3A
Week 13, 26-03-2012	Inleveren product B	Bij Anoeek en Liesbeth
Week 14, 02-04-2012, 's middags half 2	Introductie beweegtussendoortje De dobbelsteen. Dobbelsteen + opdrachtkaarten meenemen.	Klas 3A
Week 14, 03-04-2012, 's middags half 2	Beweegtussendoortje uitvoeren en daarna nameting afnemen + filmen	Klas 3A
Week 21, 23-05-2012	Inleveren product D	Bij Anoeek en Liesbeth

D. Betrouwbaarheid

Om het resultaat van het onderzoek zo betrouwbaar mogelijk te maken, zijn bepaalde keuzes gemaakt. Hieronder wordt toegelicht welke keuzes er met betrekking tot de betrouwbaarheid gemaakt zijn.

De leerlingen van klas 3A zijn niet gewend aan het afnemen van testen. Er zal dus ook verteld worden dat dit gewoon 'een opdracht is', zodat er geen paniek ontstaat bij de leerlingen. Daarnaast zullen de leerlingen op hun eigen plaats in de klas zitten bij het maken van de test. Er zijn 3 groepjes, en op het moment van afname ook 3 leerkrachten in de klas. Op deze manier kan er per groepje 1 begeleider aanwezig zijn om de tijd bij te houden en waar nodig te sturen. Zij mogen uiteraard geen antwoorden voorzeggen, helpen met omcirkelen of tips geven. Op deze manier maakt de hele klas, toch op hetzelfde tijdstip de test. De factoren die van invloed kunnen zijn op de uitslag van de test zullen met name te maken hebben met de plaats van afname. Een andere ruimte of een andere werkplek zal voor de leerlingen niet prettig worden ervaren, dus kies ik er voor om de leerlingen op hun eigen plaats, in hun eigen lokaal te laten zitten.

Om de uitslag nog betrouwbaarder te maken, wordt er tijdens het maken van de test vanuit 2 hoeken in de klas gefilmd. Zo zijn alle leerlingen in beeld en kunnen de beelden later nogmaals worden terug gekeken om de observatielijst in te vullen en andere opvallende zaken te noteren (b.v. kreeg een leerling toch een tip van de leerkracht)?

De voormeting zal plaatsvinden op dinsdag om half 2 's middags na het kring moment. Om de nul- en nameting zo identiek mogelijk te laten zijn, zal de nameting ook op dinsdag middag om half 2 plaatsvinden, na het beweegtussendoortje die volgt op het kringgesprek).

Bij zowel de nul- als de nameting worden eventuele bijzonderheden die de uitslag van de test kunnen beïnvloeden uitgesloten, doordat de groepsleerkracht per kind invult of er die dag dingen zijn voorgevallen. Als een kind kort daarvoor in de pauze ruzie heeft gehad, zal dit worden vermeld, zodat hier rekening mee gehouden wordt.

In de planning is rekening gehouden met de feestweken en vakanties die de leerlingen hebben. Vanaf week 14 tot en met week 18 hebben de leerlingen geen gewone lessen (week 14 vrij, week 15 feestweek, week 16 en 17 meivakantie). Daarom is in de planning de nameting voor deze weken (in week 13) gepland, zodat het onderzoek dan afgerond is. Mocht er na de meivakantie door worden gegaan met het onderzoek, zodat en in week 18 een nameting plaatsvindt, zal dit invloed hebben op de uitslag. De kinderen zijn dan 2 weken thuis geweest en zullen weer moeten wennen aan het schoolritme. Dit zal de uitslag (waarschijnlijk) niet ten goede komen.

Daarom is er voor gekozen om de interventie slechts 4 weken te doen, waarbij deze 4 weken wel aansluitend zijn, zonder vrije dagen of vakanties. Waarschijnlijk zal dit uiteindelijk het meest betrouwbare resultaat weergeven.

Tot slot wordt er door de leerkrachten een logboek bijgehouden. Dit logboek geeft aan hoe vaak het tussendoortje die week is uitgevoerd (zie bijlage 4). Dit is om bij te houden hoe vaak, en wanneer de tussendoortjes zijn gedaan. Als hieruit blijkt dat het tussendoortje per week 3x is gedaan, kan er worden geconcludeerd dat er vaker gebruik van gemaakt kon worden. Dit kan van invloed zijn op de latere resultaten van het onderzoek.

Bijlage 2 - Protocol ruimteschepen

- **Benodigdheden voor de test**
 - 2 potloden
 - Tafelnummers en nummers op de test
 - Voorbeeld blad (grote ruimteschepen)
 - Oefenblad (A4)
 - Test (kopiëren!)
 - Stopwatch (op het bord, kinderen kunnen dan eventueel zelf hun tijd noteren)
 - 2 camera's + statief
- **Omgevingsfactoren**
 - Stilte
 - Lamellen dicht, luxaflex naar beneden
- **Uitleg**
 - **Voorbeeldblad laten zien**
 - Paren (wat zijn goede paren)
 - Omcirkelen
 - Fout: streep erdoor
 - **Oefenblad**
 - Uitleg paren maken
 - Potlood op tafel, pas pakken op teken
 - Tijd noteren in vierkant
 - **Test**
 - Je mag er zo lang over doen als je zelf wilt, wel zo snel mogelijk
 - Potlood op tafel, pas pakken op teken
 - Klaar? Tijd noteren
 - **Motorische controle**
 - Alles omcirkelen (het zijn allemaal paren)
 - Tijd noteren
 - Potlood op tafel, pas pakken op teken

Voor het verwerken van de resultaten zal een andere manier gekozen worden dan zoals deze beschreven staat. Het is de bedoeling dat alleen de paren die naast elkaar juist zijn omcirkeld meegeteld dienen te worden. Aangezien de leerlingen van deze doelgroep ook paren boven elkaar en uit andere rijen omcirkelen heb ik er voor gekozen om de test op een andere manier na te kijken. Alle cirkels die gezet zijn om 2 dezelfde paren, zowel horizontaal als verticaal, worden goedgekeurd. De diagonaal omcirkelde paren, of cirkels om meer dan 2 symbolen worden niet goed gekeurd.

Bijlage 3 – Observatielijst taakgerichtheid leeg formulier

Observatielijst taakgerichtheid (gebaseerd op Jeninga)

Tijd in sec	Lln 1		Lln 2		Lln 3		Lln 4		Lln 5		Lln 6		Lln 7		Lln 8		Lln 9		Lln 10		Lln 11		Lln 12	
Na 20	TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA	
	KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ	
	STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO	
	LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO	
	AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN	
	PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD	
Na 40	TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA	
	KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ	
	STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO	
	LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO	
	AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN	
	PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD	
Na 60	TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA	
	KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ	
	STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO	
	LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO	
	AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN	
	PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD	
Na 80	TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA	
	KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ	
	STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO	
	LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO	
	AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN	

	PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD	
Na 100	TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA	
	KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ	
	STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO	
	LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO	
	AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN	
	PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD	
Na 120	TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA	
	KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ	
	STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO	
	LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO	
	AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN	
	PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD	
Na 140	TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA	
	KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ	
	STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO	
	LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO	
	AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN	
	PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD	
Na 160	TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA	
	KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ	
	STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO	
	LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO	
	AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN	
	PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD	
Na 180	TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA	
	KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ	
	STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO	
	LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO	
	AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN	
	PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD	
Na 200	TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA	

	KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ	
	STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO	
	LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO	
	AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN	
	PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD	
Na 220	TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA	
	KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ	
	STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO	
	LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO	
	AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN	
Na 240	PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD	
	TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA	
	KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ	
	STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO	
	LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO	
Na 260	AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN	
	PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD	
	TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA	
	KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ	
	STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO	
Na 280	LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO	
	AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN	
	PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD	
	TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA	
	KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ	
Na 300	STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO	
	LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO	
	AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN	

	LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO	
	AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN	
	PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD	
Na 320	TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA	
	KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ	
	STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO	
	LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO	
	AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN	
	PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD	
Na 340	TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA	
	KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ	
	STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO	
	LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO	
	AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN	
	PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD	
Na 340	TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA	
	KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ	
	STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO	
	LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO	
	AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN	
	PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD	
Na 360	TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA		TA	
	KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ		KIJ	
	STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO		STO	
	LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO		LO	
	AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN		AN	
	PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD		PD	

Tabel taakgerichtheid, gebaseerd op tijdsteekproefformulier Jeninga (Jeninga, 2008).

Toelichting:

Bij het nemen van deze tijdsteekproef scoort de observator – gedurende de verwerkingsfase/ uitvoerfase – om de 20 seconden wat de leerling doet. Dat is 3 scores per minuut. Na afloop is het percentage van de tijd te berekenen dat de leerling taakgericht bezig was.

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

- Ta:** werkt taakgericht
- Kij:** kijkt afwezig rond of staart voor zich uit
- Sto:** stoort andere leerlingen of praat met hen
- Lo:** loopt door de klas
- An:** is bezig met andere activiteiten
- Pd:** praten met de docent

Procedure

- a. Wanneer de leraar opdracht heeft gegeven aan het werk te gaan, of individuele hulp aan de leerling heeft beëindigd, begint de observatie. De stopwatch wordt ingedrukt (of maak gebruik van de tijdteller van de camera bij een video-opname). De observator wacht tot de teller 20 seconden na de hele minuut aangeeft.
- b. Hij stelt vast wat de leerling die seconde doet.
- c. Hij zet een kruisje bij de categorie die het beste het gedrag van de leerling op de twintigste seconde aangeeft: Ta, Kij, Sto, Lo, An of Pd
- d. Hij wacht tot de teller 40 seconden na de hele minuut aangeeft en herhaalt stap b en c.
- e. Idem bij 60, 80 etc.
- f. De observator herhaalt deze procedure zo lang als de periode duurt waarin de zelfstandige verwerking verwacht wordt.

Verwerking

Werkwijze omrekening en verwerking gegevens.

- a. De observator bepaalt het totaal aantal gemaakte observaties per categorie.
- b. Hij bepaalt het totaal aantal gemaakte observaties.
- c. Hij deelt het aantal van elke categorie door het aantal en vermenigvuldigt dit met 100.

Interpretatie

De interpretatie kan antwoord geven op de volgende vragen:

- 1. Gedurende hoeveel procent van de tijd, bedoeld voor de zelfstandige verwerking van de leerstof, was de leerling taakgericht?
- 2. Nam de taakgerichtheid van de leerling toe (in vergelijking met vorige steekproef)?
- 3. Welke vormen van niet-taakgericht gedrag vertoont de leerlingen wel/ niet?

Over het algemeen geldt dat leerlingen die ongeveer 70% van de tijd taakgericht werken (landelijk gezien) een aanvaardbaar gemiddelde halen.

Ingevulde versie Excel - Observatie tijdens voormeting*

tijd in seconden	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
na 20	TA	TA	TA	TA		TA	TA	TA	TA	TA	TA	TA	TA
na 40	TA	TA	TA	TA		TA	TA	TA	TA	TA	TA	TA	KIJ
na 60	PD	TA	TA	TA		TA	TA	AN	TA	TA	KIJ	TA	TA
na 80	KIJ	TA	TA	KIJ		TA	AN (dop op stift)	KIJ	TA	TA	KIJ	TA	KIJ
na 100	KIJ	KIJ	TA	PD		TA	AN	KIJ	TA	TA	PD	TA	KIJ
na 120	PD	TA	KIJ	TA		AN	KIJ	AN	TA	PD	TA	TA	TA
na 140	TA	TA	TA	KIJ		TA	KIJ	KIJ	TA	KIJ	KIJ	KIJ	TA
na 160	TA	TA	KIJ	KIJ		TA	TA	TA	TA	KIJ	TA	TA	TA
na 180	KIJ	TA	KIJ	KIJ		TA	TA	AN	TA	KIJ	TA	TA	TA
na 200	KIJ*	KIJ	KIJ	KIJ		KIJ	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ	TA	KIJ
na 220	PD	TA	KIJ	KIJ		TA	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ	TA	TA	TA
na 240	TA	TA	KIJ	KIJ		TA	TA	KIJ	TA	KIJ	TA	TA	TA
na 260	TA	TA	KIJ	KIJ		TA	TA	KIJ	TA	KIJ	KIJ	TA	KIJ
na 280	KIJ	TA	KIJ	KIJ		TA	TA	KIJ	KIJ	KIJ	TA	TA	TA
na 300	KIJ	TA	KIJ	KIJ		TA	TA	PD	KIJ	STO	TA	PD	KIJ
na 320	STO	TA	KIJ	KIJ		TA	TA	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ	AN	TA
na 340	STO	TA	KIJ	KIJ		PD	TA	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ	TA	KIJ
na 360	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ		TA	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ	STO
na 380	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ		KIJ	AN	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ	TA	AN
na 400	KIJ	AN	KIJ	KIJ		TA	AN	AN	AN	AN	TA	TA	KIJ
na 420	AN	KIJ	KIJ	KIJ		TA	AN	AN	KIJ	KIJ	KIJ	TA	KIJ
na 440	KIJ	AN	AN	AN		TA	KIJ	AN	KIJ	KIJ	TA	KIJ	TA
na 460													
Totaal aantal	12	17	6	6		22	3	2	10	6	15	22	16

items tot
einde test

TA tijdens taak	5	15	5	4	18	3	2	9	5	9	17	10
TA na taak	1	0	1	0	0	8	1	2	0	2	0	1
KIJ tijdens taak	4	2	1	1	2	0	0	1	0	5	3	6
KIJ na taak	6	3	14	15	0	6	12	9	14	5	0	3
STO tijdens taak	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
STO na taak	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
AN tijdens taak	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0
AN na taak	1	2	1	1	0	5	6	1	1	0	0	1
PD tijdens taak	3	0	0	1	1	0	0	0	1	1	1	0
PD na taak	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0

Observatie tijdens nameting

tijd in seconden	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
na 20	TA	TA	TA	TA		TA	TA	TA	TA	TA	TA	TA	KIJ
na 40	KIJ	TA	TA	PD		TA	KIJ	TA	TA	TA	TA	TA	TA
na 60	TA	TA	TA	KIJ		KIJ	TA	TA	TA	TA	TA	TA	TA
na 80	TA	TA	TA	TA		TA	KIJ	TA	TA	TA	TA	TA	TA
na 100	TA	TA	TA	TA		KIJ	TA	KIJ	TA	KIJ	TA	TA	TA
na 120	AN	TA	TA	TA		KIJ	KIJ	TA	KIJ	TA	TA	TA	KIJ
na 140	TA	TA	KIJ	KIJ		KIJ	TA	TA	TA	TA	TA	KIJ	KIJ
na 160	TA	TA	TA	TA		KIJ	TA	TA	TA	TA	TA	TA	TA
na 180	TA	TA	TA	TA		TA	TA	TA	TA	KIJ	TA	TA	KIJ
na 200	AN	TA	KIJ	TA		TA	TA	TA	KIJ	KIJ	TA	TA	TA
na 220	KIJ	TA	KIJ	PD		TA	AN (dop op stift)	KIJ	KIJ	KIJ	TA	TA	TA
na 240	AN	TA	KIJ	TA		TA	TA	TA	TA	KIJ	TA	TA	KIJ
na 260	AN	TA	KIJ	KIJ		KIJ	KIJ	TA	KIJ	KIJ	TA	TA	TA
na 280	TA	TA	KIJ	KIJ		TA	TA	TA	TA	KIJ	TA	TA	TA
na 300	KIJ	TA	KIJ	PD		TA	KIJ	TA	KIJ	KIJ	AN (dop op stift)	TA	TA
na 320	KIJ	TA	KIJ	KIJ		TA	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ	TA	TA
na 340	KIJ	TA	KIJ	KIJ		KIJ	KIJ	TA	KIJ	KIJ	TA	TA	TA
na 360	KIJ	TA	KIJ	KIJ		TA	KIJ	TA	KIJ	TA	KIJ	KIJ	TA
na 380	KIJ	TA	KIJ	KIJ		TA	TA	TA	KIJ	KIJ	TA	TA	KIJ
na 400	KIJ	TA	KIJ	PD		KIJ	PD	KIJ	TA	KIJ	TA	KIJ	KIJ
na 420	AN	KIJ	KIJ	KIJ		TA	KIJ	KIJ	TA	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ
na 440	KIJ	KIJ	STO	KIJ		TA	TA	KIJ	KIJ	KIJ	TA	KIJ	TA

na 460	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ	TA	KIJ	TA	KIJ	AN	KIJ	KIJ	KIJ
na 480	AN	TA	KIJ	KIJ	TA	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ
na 500	KIJ	AN	KIJ	AN	KIJ	KIJ	TA	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ
na 520	KIJ	AN	KIJ	KIJ	TA	KIJ	TA	KIJ	KIJ	TA	KIJ	KIJ
na 540	KIJ	AN	AN	AN	TA	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ
na 560	KIJ	AN	AN	KIJ	KIJ	KIJ	PD	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ
na 580	AN	AN	AN	KIJ	KIJ	KIJ	TA	KIJ	KIJ	KIJ	TA	KIJ
na 600	AN	AN	KIJ	PD	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ	KIJ	TA

Totaal aantal
items tot
einde test

	9	15	8	10	23	10	29	10	8	14	16	19
TA tijdens taak	7	15	7	7	15	7	20	8	7	14	15	13
TA na taak	1	6	1	1	3	4	0	4	1	5	3	2
KIJ tijdens taak	1	0	1	2	8	3	8	2	1	0	1	6
KIJ na taak	13	3	17	13	4	14	1	16	20	10	11	9
STO tijdens taak	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
STO na taak	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AN tijdens taak	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AN na taak	7	6	3	2	0	1	0	0	1	1	0	0
PD tijdens taak	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0
PD na taak	0	0	0	4	0	1	0	0	0	0	0	0

Aantal scores 'taakgerichtheid' tijdens testen

Leerling →	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
TA tijdens taak													
voormeting	5	15	5	4		18	3	2	9	5	9	17	10
TA tijdens taak													
nameting	7	15	7	7		15	7	20	8	7	14	15	13
Verschil	+ 2	0	+ 2	+ 3		-3	+ 4	+ 18	-1	+ 2	+ 5	-2	+ 3

- Ta:** werkt taakgericht
Kij: kijkt afwezig rond of start voor zich uit
Sto: stoort andere leerlingen of praat met hen
An: is bezig met andere activiteiten
Pd: praten met de docent

**Het geel gemarkeerde vak geeft aan wanneer de leerling klaar was met het maken van de test. Leerling 1 was dus in de voormeting klaar tussen 240 en 260 seconden.*

Bijlage 4 – Logboek

Overzicht beweegtussendoortjes per week. *Logboek, ingevuld door de groepsleerkracht*

Week 1	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Aantal keren gedaan	-	-	-	1	2
Hoe laat gedaan?				13.30	09.30 13.00
Opmerkingen	Op donderdag gestart met de beweegtussendoortjes, dus maandag, dinsdag en woensdag niet kunnen doen				

Week 2	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Aantal keren gedaan	2	1	1	2	2
Hoe laat gedaan?	10.00 13.35	13.30	09.30	09.30 13.30	09.30 13.00
Opmerkingen	Op maandag ochtend het beweegtussendoortje van week 1 gedaan, 's middags het nieuwe tussendoortje voor de week aangeboden gekregen				

Week 3	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Aantal keren gedaan	2	1	1	2	1
Hoe laat gedaan?	10.00 13.30	13.30	09.30	09.30 13.30	09.30
Opmerkingen	Op maandag ochtend het beweegtussendoortje van week 2 gedaan, 's middags het nieuwe tussendoortje week 3 aangeboden gekregen. Door laat binnen zijn van het buitenspelen en vertrekken naar de gymzaal deze vrijdagmiddag geen beweegtussendoortje gedaan. 's Morgens wel gedaan.				

Week 4	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Aantal keren gedaan	2	1	1	2	2
Hoe laat gedaan?	10.00 13.35	13.30	09.30	09.30 13.30	09.30 13.00
Opmerkingen	Op maandag ochtend het beweegtussendoortje van week 3 gedaan, 's middags het nieuwe tussendoortje voor de week aangeboden gekregen				

Bijlage 5 – Observatie fysieke activiteit tijdens beweegtussendoortje

Week 2

leerling	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
na 30 sec	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
na 60 sec	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
na 90 sec	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	ST	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	ST	BE
na 120 sec	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	
na 150 sec	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	BE	ST	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
na 180 sec	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2
	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE		BE
na 210 sec	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	AA	BE
na 240 sec	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
na 270 sec	1	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2

	BE	BE	BE		BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
na 300 sec	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
na 330 sec	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
totaal 1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1
totaal 2	10	11	11	11	10	11	11	11	11	11	11	10	10

Week 3

leerling	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
na 30 sec	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
na 60 sec	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
na 90 sec	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
na 120 sec	2	2	2	2	1	1	2	2	2	2	2	2	2
	BE	BE	BE	BE			BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
na 150 sec	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2
	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE		BE
na 180 sec	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
na 210 sec	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2

na 240 sec	BE	BE	BE	BE	BE		BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
na 270 sec	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
na 300 sec	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
na 330 sec	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
na 360 sec	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
na 390 sec	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
na 420 sec	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
totaal 1	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0	1	0
totaal 2	14	14	14	14	13	12	14	14	14	14	14	13	14

Week 4 (voor de nameting)

leerling	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
na 30 sec	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	1
	BE	BE	BE	BE		BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	
na 60 sec	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
na 90 sec	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
na 120 sec	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
na 150 sec	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
na 180 sec	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
na 210 sec	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	
na 240 sec	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
na 270 sec	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
na 300 sec	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
na 330	2	2	2	1	1	2	2	2	2	2	2	2	1

sec														
	BE	BE	BE				BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	
na 360 sec	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	BE		BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
na 390 sec	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
na 420 sec	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	BE	BE	BE		BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE	BE
totaal 1	0	1	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	3
totaal 2	14	13	14	12	12	14	14	14	14	14	14	14	14	11

BE= bezig met het beweegtussendoortje

ST= storen van andere kinderen

AA= anders actief (op een andere manier actief bezig, maar niet met het tussendoortje)

1= doet niet mee met het beweegtussendoortje

2= doet wel mee met het beweegtussendoortjes

Bijlage 6 - Taakgerichtheid in percentages

Leerling nummer	Taakgerichtheid tijdens voormeting in %	Taakgerichtheid tijdens nameting in %	Vershil in %
1	42	78	+36
2	88	100	+12
3	83	88	+5
4	67	70	+3
5	Ziek	Ziek	Ziek
6	82	65	-17
7	100	70	-30
8	100	69	-31
9	90	80	-10
10	83	88	+5
11	60	100	+40
12	77	94	+17
13	63	68	+5
Gemiddelde	78	81	
Standaarddeviatie	17	13	

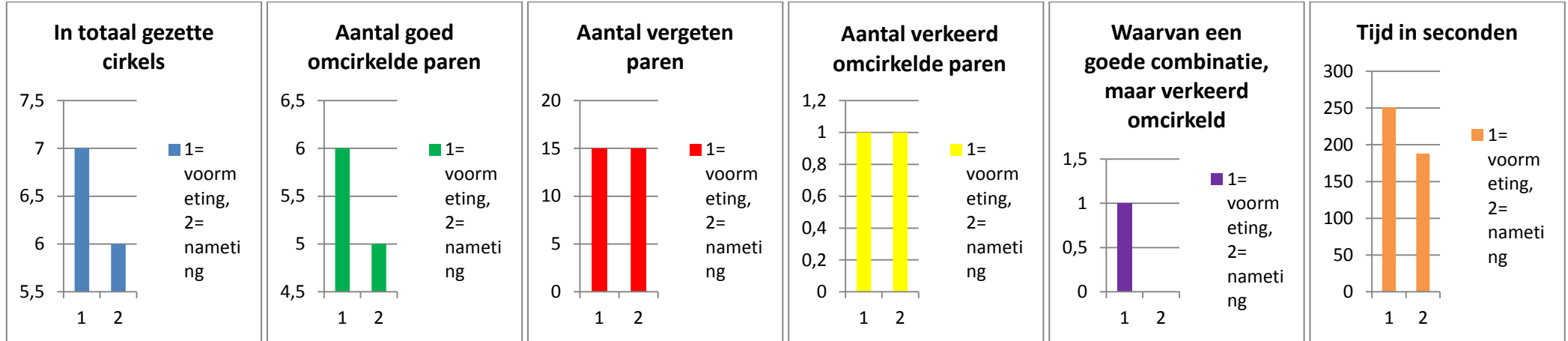
Aantal scores voor taakgerichtheid*

Leerling nummer	Aantal scores tijdens de voormeting	Aantal scores tijdens de nameting	Vershil
1	12	9	-3
2	17	15	-2
3	6	8	+2
4	6	10	+4
5	Ziek	Ziek	Ziek
6	22	23	+1
7	3	10	+7
8	2	29	+27
9	10	10	0
10	6	8	+2
11	15	14	-1
12	22	16	-6
13	16	19	+3
Gemiddelde	11	14	
Standaarddeviatie	7	7	

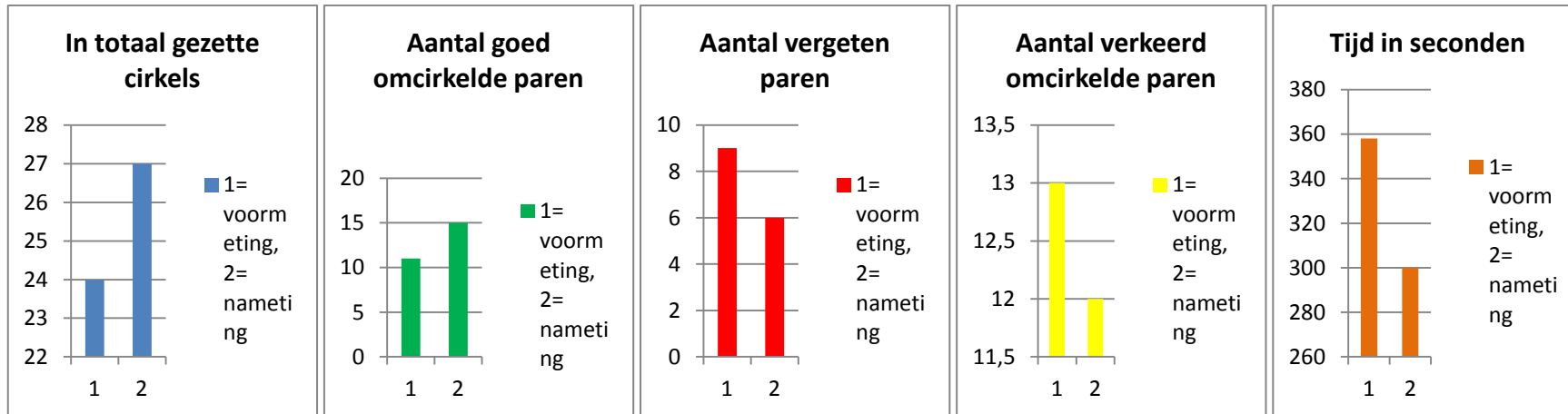
**Per leerling verschillend en afhankelijk van de tijd die de leerling over de test deed. Een leerling die snel klaar was, heeft dus minder scores dan een leerling die er langer over deed*

Bijlage 7 - Uitwerking subtest ruimteschepen per leerling (TEA-Ch)

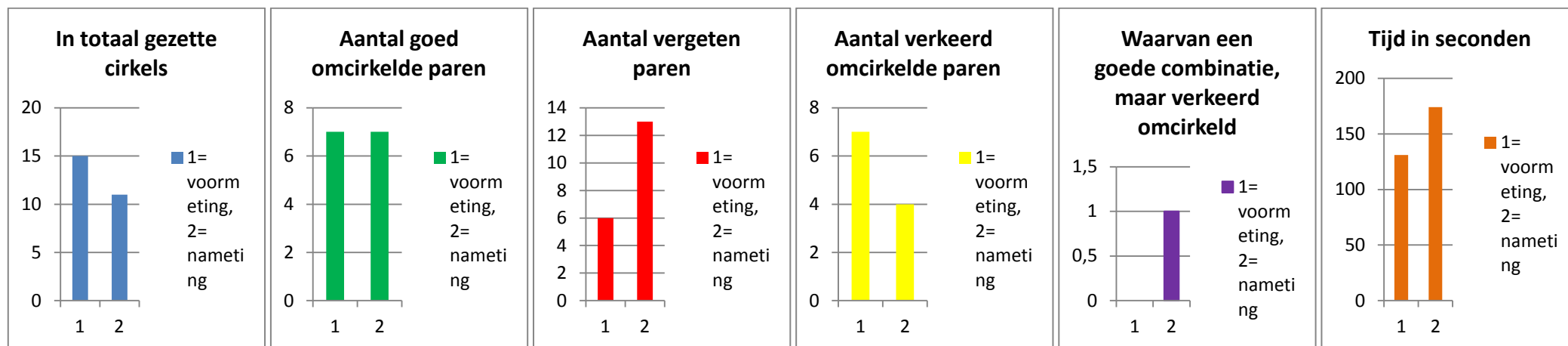
Leerling 1

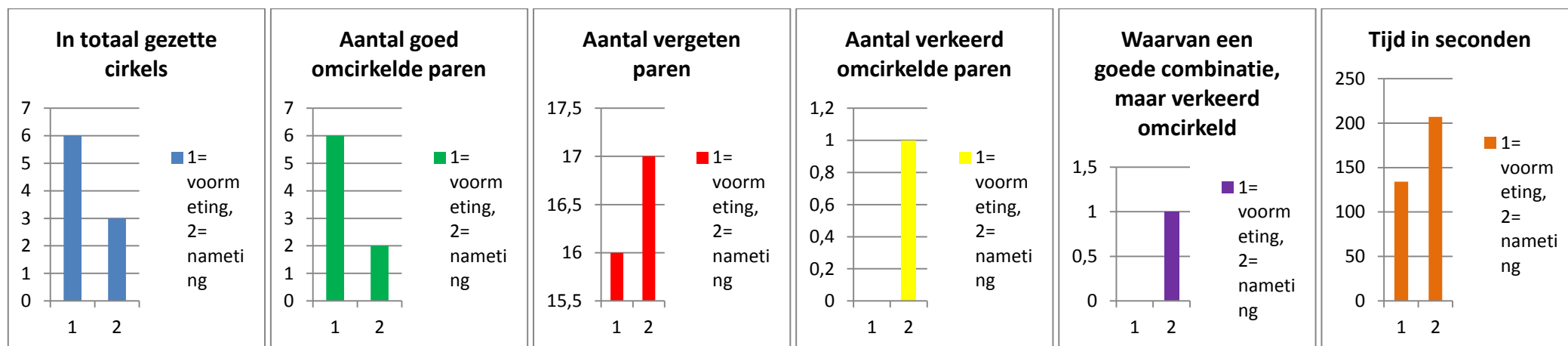
Leerling 2

Leerling 3

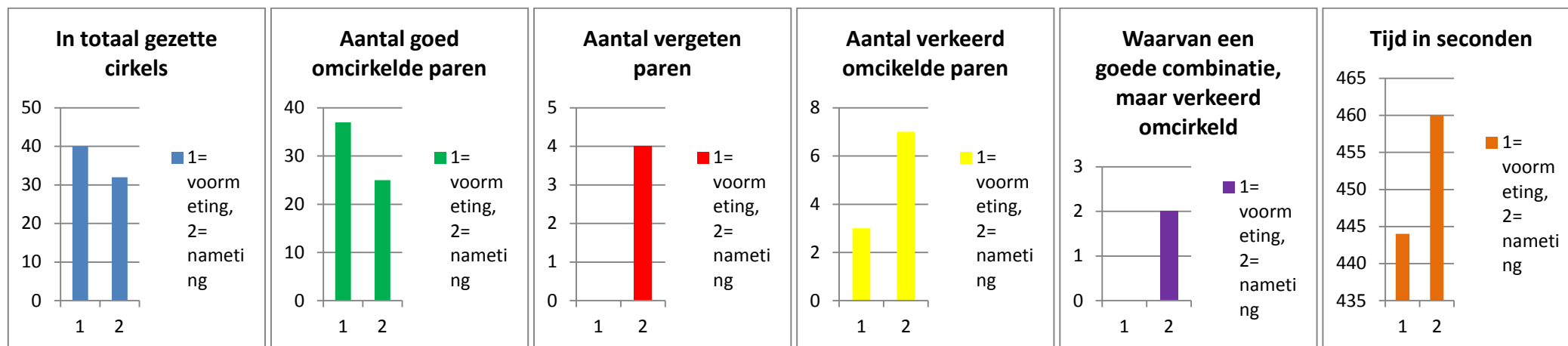

Leerling 4

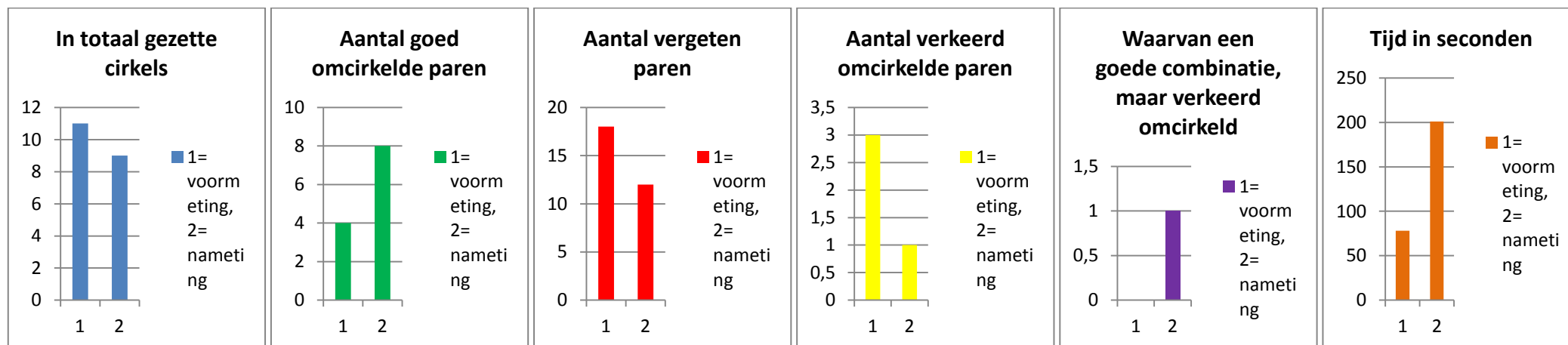

Leerling 5: ziek tijdens de voormeting

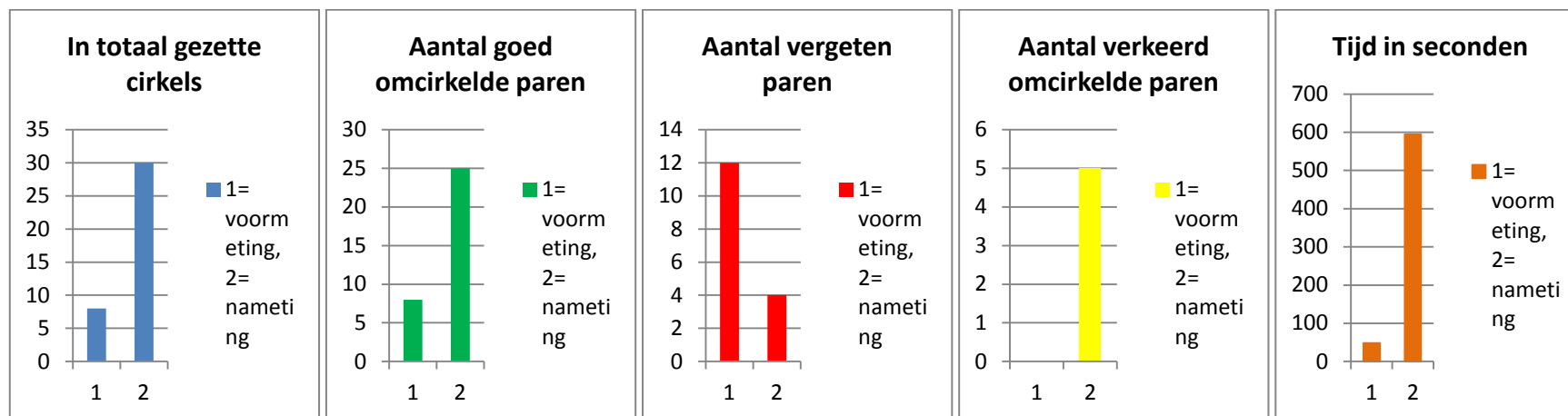
Leerling 6

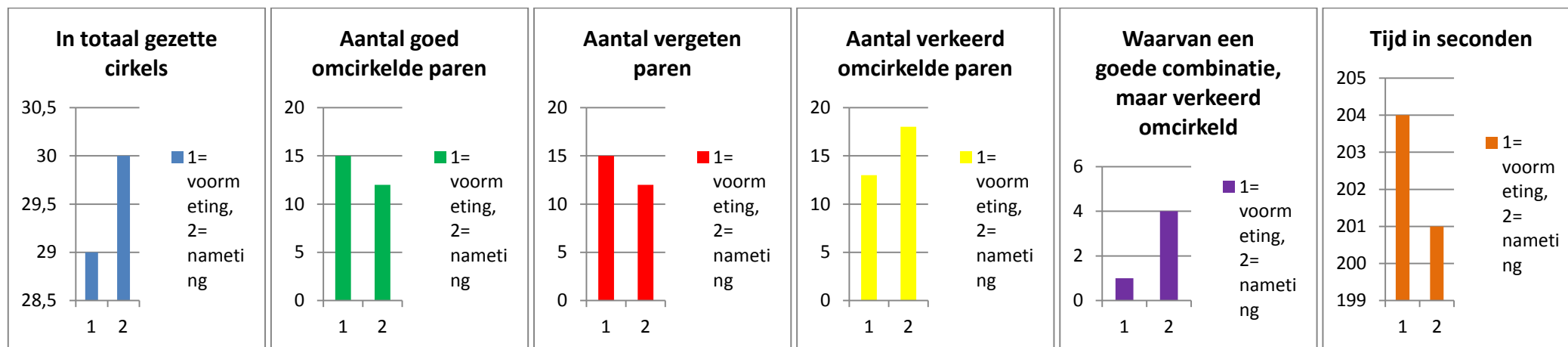
Leerling 7

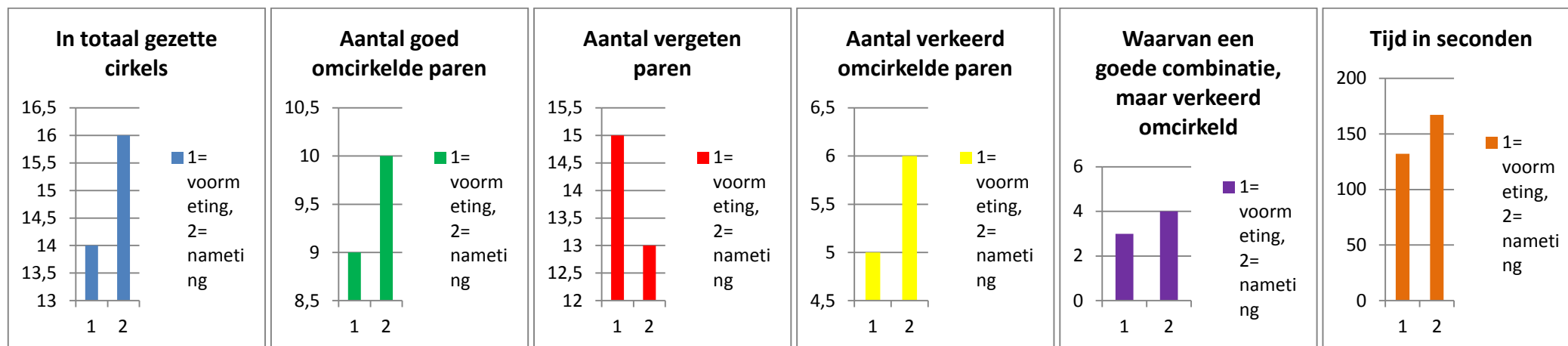
Leerling 8

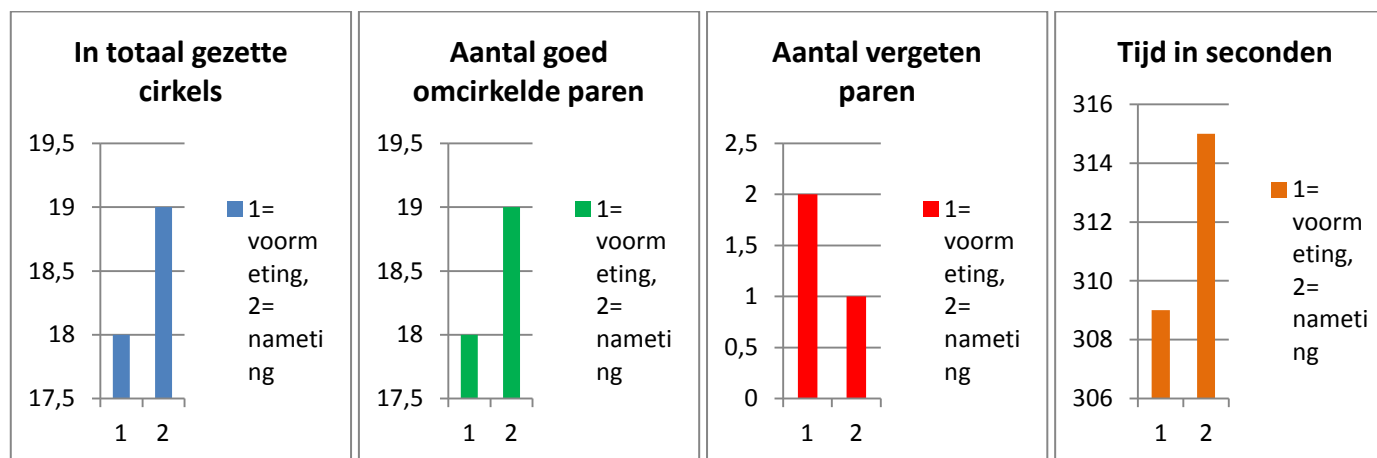
Leerling 9

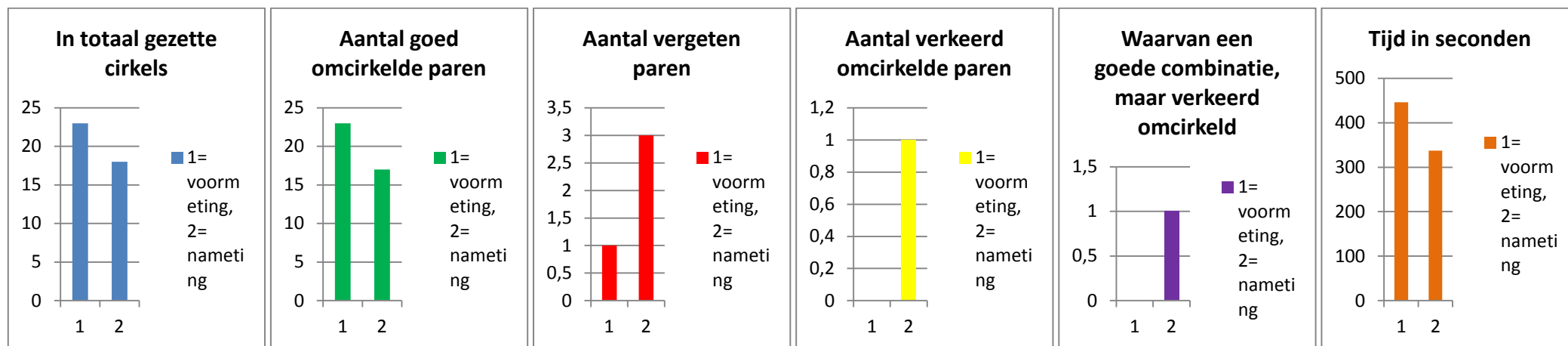
Leerling 10

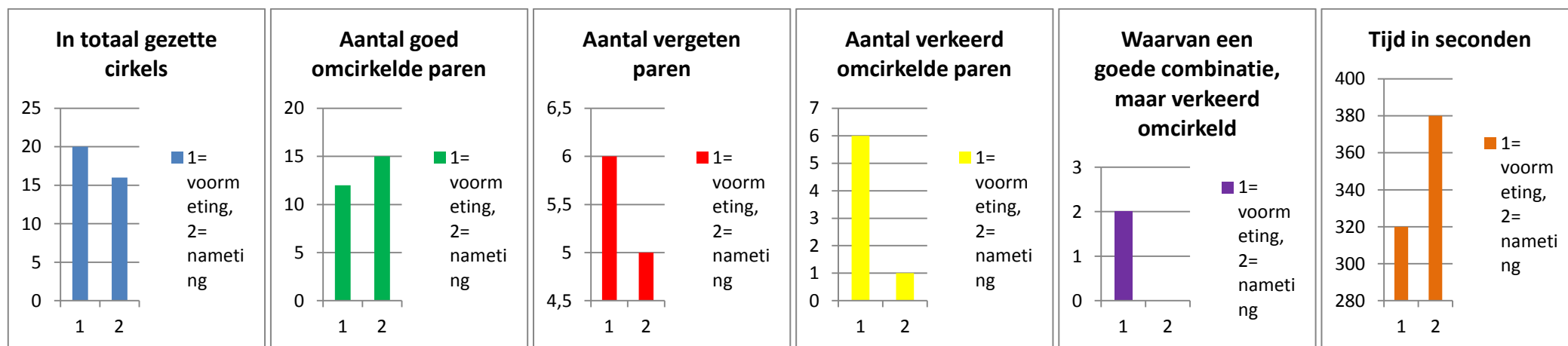
Leerling 11

Leerling 12

Leerling 13

Opmerking: als er bij een leerling een tabel ontbreekt, wil dit zeggen dat de leerling op dit item beide keren '0' heeft gescoord.

Bijlage 8 - Gegevens test voor aandachtsscore/aandachtsscore

nummer leerling	voormeting tijd in seconden	nameting tijd in seconden	voormeting aantal goed	nameting aantal goed	voormeting tijd in seconden controle	nameting tijd in seconde controle	voormeting aantal goed controle	nameting aantal goed controle	Aandachts- score voormeting	Aandachts- score nameting	verschil
1	251	188	6	5	46	39	12	16	38	35,2	-2,8
2	358	300	11	15	207	200	12	20	15,3	10	-5,3
3	131	174	7	7	58	76	16	19	15,2	20,9	5,7
4	134	207	6	2	46	45	15	10	19,3	98,5	79,2
5											
6	444	460	37	25	44	51	20	18	9,8	15,6	5,8
7	78	201	4	8	112	78	20	20	16,9	21,2	4,3
8	48	595	8	25	44	64	18	17	3,6	20	16,4
9	204	201	15	12	80	35	18	20	9,2	12,4	3,2
10	132	167	9	10	61	58	12	20	9,6	13,8	4,2
11	309	315	18	19	98	65	18	20	11,8	13,3	1,5
12	446	337	23	17	48	68	18	19	16,7	16,2	-0,5
13	320	380	12	15	80	189	14	18	21	14,8	-6,2
									Gemiddelde	15,53333	24,325
									Standaarddeviatie	8,616826	24,25809

Bijlage 9 - Berekening van de aandachtsscore

Leerling	VM/NM	B	E	A	D	C = A/B	F=D/E	G = C-F
1	VM	6	12	251	46	41,8	3,8	38,0
1	NM	5	16	188	39	37,6	2,4	35,2
2	VM	11	12	358	207	32,5	17,3	15,3
2	NM	15	20	300	200	20,0	10,0	10,0
3	VM	7	16	131	58	18,7	3,6	15,1
3	NM	7	19	174	76	24,9	4,0	20,9
4	VM	6	15	134	46	22,3	3,1	19,3
4	NM	2	10	207	45	103,5	4,5	99,0
6	VM	37	20	444	44	12,0	2,2	9,8
6	NM	25	18	460	51	18,4	2,8	15,6
7	VM	4	20	78	112	19,5	5,6	13,9
7	NM	8	20	201	78	25,1	3,9	21,2
8	VM	8	18	48	44	6,0	2,4	3,6
8	NM	25	17	595	64	23,8	3,8	20,0
9	VM	15	18	204	80	13,6	4,4	9,2
9	NM	12	20	201	35	16,8	1,8	15,0
10	VM	9	12	132	61	14,7	5,1	9,6
10	NM	10	20	167	58	16,7	2,9	13,8
11	VM	18	18	309	98	17,2	5,4	11,7
11	NM	19	20	315	65	16,6	3,3	13,3
12	VM	23	18	446	48	19,4	2,7	16,7
12	NM	17	19	337	68	19,8	3,6	16,2
13	VM	12	14	320	80	26,7	5,7	21,0
13	NM	15	18	380	189	25,3	10,5	14,8

score	betekenis
B	aantal correct omcirkeld
E	aantal correct omcirkeld bij motorische controle
A	totale tijd omcirkelen test (in sec)
D	totale tijd omcirkelen motorische controle
C	tijd per target = totale tijd/ aantal correcte targets = A/B
F	tijd per target voor motorische controle = tijd mot. controle / aantal correct D/E
G	aandachtsscore = tijd per target - tijd per target motorische controle = C - F

Gem. aantal seconde VM	238
Gem. aantal seconde NM	294
Gem. aantal seconde VM exclusief leerling 4	247
Gem. aantal seconde NM exclusief leerling 4	302
Gem. aandachtsscore VM	15,3
Gem. aandachtsscore NM	24,6
Gem. aandachtsscore VM exclusief leerling 4	14,9
Gem. aandachtsscore NM exclusief leerling 4	17,8
Gem. aantal seconde VM exclusief leerling 8	255
Gem. aantal seconde NM exclusief leerling 8	266
Gem. aandachtsscore VM exclusief leerling 8	16
Gem. aandachtsscore NM exclusief leerling 8	25

Bijlage 10 – Dans!

Beweegtussendoortje week 1

- Mediakaart voor de leerlingen
- Uitleg voor de docent

Je speelt dit
Alleen

Dans!

Niveau:

Tijdsduur
± 5 minuten

Activiteit

Het liedje hoofd, schouders, knie en teen wordt aangezet. Je raakt de lichaamsdelen aan die je in het liedje hoort.

Eventuele andere liedjes waar op gedanst kan worden

- Hockey Cockey (nr 2)
- Theo Theo (nr 3)
- Superman (nr 4)
- Ik spring op en neer (nr 11)

😊 Lukt het?

☹ Lukt het niet?

- Kijk goed naar de juf, doe het samen met de juf

Materialen

- cd
- cd – speler

Beweegtussendoortjes

Fontys Sporthogeschool
Auteur: Annelies van der Linden
Bron: Dansliedjes, Kids Marketeers

Dans!

Activiteit:

Het liedje hoofd, schouders, knie en teen wordt aangezet (nummer 14 van de cd 'Dansliedjes'). De leerlingen raken hierbij deze lichaamsdelen aan als ze gezonden worden. Bij 'puntje van je neus' draaien de leerlingen een rondje.

In het couplet proberen ze te luisteren welke andere lichaamsdelen ze horen. Als ze er een herkennen, raken ze deze aan (voor de tekst → z.o.z.)

Tip: oefen dit eerst zonder muziek, zodat de kinderen weten wat er gaat komen.

Makkelijker maken:

- Eerst zonder muziek oefenen

Moeilijker maken:

- Laat de leerlingen ook zoveel mogelijk lichaamsdelen aanraken die in het couplet worden genoemd.
- Speel het liedje sneller af

Variatie:

Als het hoofd schouders knie en teen liedje goed gaat, of er behoefte is aan een ander dansliedje, kan ook een van onderstaande nummers gedraaid worden:

- Hockey Cockey (nr 2)
- Theo Theo (nr 3)
- Superman (nr 4)
- Ik spring op en neer (nr 11)

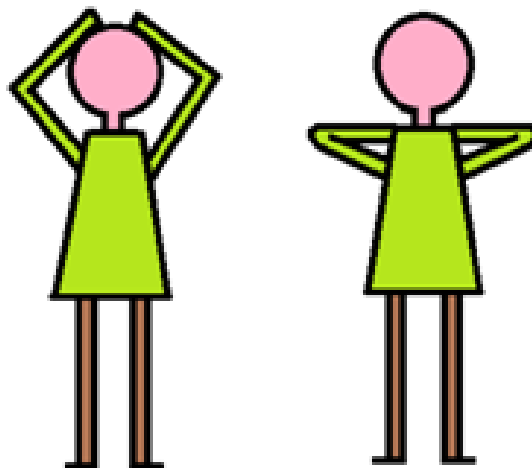
Teksten → zie boekje

Materiaal:

- Cd speler
- Cd

Organisatievorm:

De leerlingen staan waar mogelijk naast hun stoel bij hun eigen tafel, is daar niet genoeg ruimte? Dan krijgen ze een andere plaats in de klas waar ze zich vrij kunnen bewegen.

Afbeelding hoofd - schouders

Hoofd, schouders, knie en teen

Refrein:

Hoofd, schouders, knie en teen, knie en teen.
Hoofd, schouders, knie en teen, knie en teen.
Oren, ogen, puntje van je neus.
Hoofd, schouders, knie en teen, knie en teen.

Iedereen doet: Oho. Oho
Oho. Oho
Oh, oh, oh, oh.
Oh, oh, oh, oh.

Je hoofd zit op je schouders.
Je knie zit aan je been
En ergens aan je voeten
Daar zit je grote teen

Oh, oh, oh, oh.
Oh, oh, oh, oh.

Refrein 3x

Maar als je hand van achter zit
Of boven op je hoofd
Dan ben je zo bijzonder
Dat niemand het geloofd

Refrein

Je klappert met je oren
En ratelt met je mond
Je praat met je handen
En je kijkt met je kont

Als iemand jou zo bezig ziet
Als ik jou zo zie staan
Dan denk ik: hé, maar dat is gek
Hier is iets mis gegaan

Refrein

Ik zag op televisie
Een heel erg vreemd geval
Een mag met 7 armen
Ze zaten overal

Iedereen kwam kijken
Hij stond in elke krant
Ze maakten hem meteen
De koning van het lang

Refrein

Bijlage 11 – Standbeeldje – beweeg!

Beweegtussendoortje week 2

- Mediakaart voor de leerlingen
- Uitleg voor de docent

Je speelt dit
Alleen

Tijdsduur
2-5 minuten

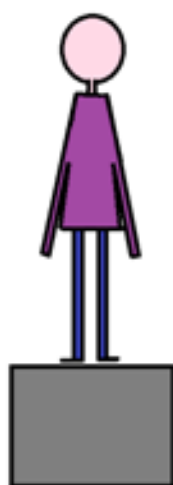
Standbeeldje – beweeg!

Niveau:

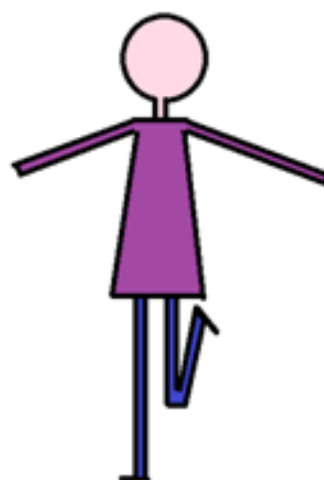
Activiteit

Je beweegt vrij door de klas. Op het fluitsignaal van de juf of meester blijf je als een standbeeld stil staan. Je krijgt van de juf of meester een opdracht die je gaat uitvoeren. Nadat je deze opdracht gedaan hebt, mag je weer vrij rond bewegen door de klas, totdat er weer gefloten wordt.

Opdrachten na standbeeld

- 5 x springen
- 5x spreid- kruis sprong
- 5x hinkelen
- 5 tellen op één been staan
- 5x springen van het ene been naar het andere been

☺ Lukt het?

- Doe de opdracht 10 x, in plaats van 5 x
- Probeer de activiteiten sneller achter elkaar te doen (sneller springen, sneller hinkelen)

☹ Lukt het niet?

- Vind je de activiteit te moeilijk? Doe het rustig!
 - Probeer de opdracht 3 x te doen
- Als je de opdracht te moeilijk vindt, verzin zelf iets wat je wel kunt.

Materialen

- niets nodig

Beweegtussendoortjes

Fontys Sporthogeschool
Auteur: Annelies van der Linden
Bron: Hupla!

Standbeeldje beweeg!

Activiteit:

De leerlingen bewegen vrij de door klas heen. Op het fluitsignaal blijven ze als een standbeeld stil staan op hun plaats. Als alle leerlingen stilstaan krijgen ze een beweegopdracht die ze uit gaan voeren. Zijn ze hier klaar mee? Dan mogen ze weer vrij rond bewegen, er wordt weer gefloten etc.
Tip: Doe de opdrachten tegelijk met elkaar en geef een teken als de leerlingen weer mogen beginnen met vrij rond bewegen, dit voorkomt botsingen met kinderen die nog met de activiteit bezig zijn. Tel hardop met de leerlingen mee tijdens het uitvoeren van de opdrachten.

Opdrachten:

- 5 x springen
- 5x spreid- kruis sprong
- 5x hinkelen
- 5 tellen op één been staan
- 5x springen van het ene been naar het andere been

Makkelijker maken:

- Laat de leerlingen eerst alleen het vrij rond bewegen en het stilstaan als een standbeeld oefenen, voeg later de opdrachten eraan toe.
- Doe eerst steeds na het standbeeld dezelfde opdracht, die iedereen kan uitvoeren. Als dit goed gaat kan een andere activiteit worden gekozen om uit te voeren na het standbeeld.
- Voor de leerlingen die het geen 5x achter elkaar kunnen, probeer het 3x achter elkaar te doen.

Moeilijker maken:

- Als 5 x per activiteit te gemakkelijk is, kan dit verhoogd worden naar 8 of 10 x.
- Doe de activiteit van rustig naar steeds sneller.

Variatie:

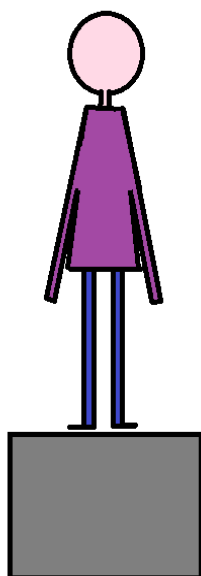
- Laat de leerlingen zelf verzinnen wat voor beweging ze kunnen doen na het standbeeld

Materiaal:

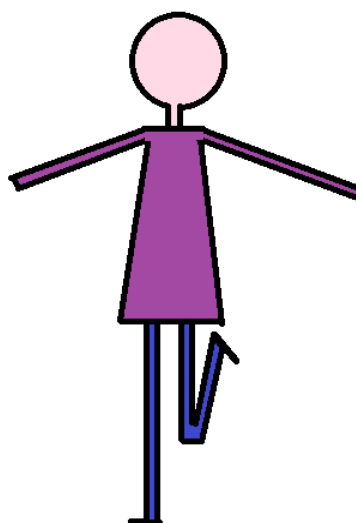
- Niets nodig

Organisatievorm:

De leerlingen lopen vrij rond, na het standbeeld hebben ze de ruimte nodig. Staan ze in een hoekje, dan krijgen ze een plaats waar ruimte is om te bewegen.

Afbeelding standbeeld

Afbeelding op één been staan

Bijlage 12 – Muziek groepjes

Beweegtussendoortje week 3

- Mediakaart voor de leerlingen
- Uitleg voor de docent

Je speelt dit
Samen

Tijdsduur
2-5 minuten

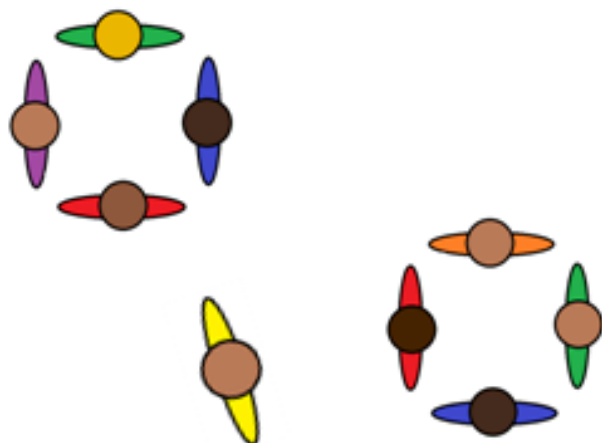
Muziek groepjes

Niveau:

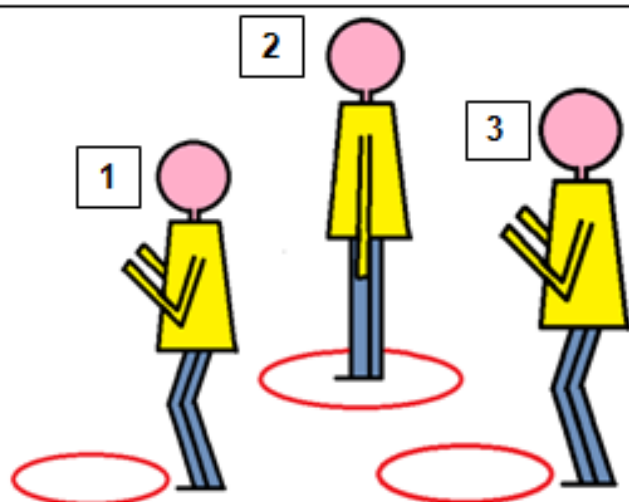
Activiteit

Je beweegt door het lokaal zo lang je de muziek hoort. Als de muziek stopt, zegt de juf of meester een getal (bijvoorbeeld 3). Je gaat dan met 3 kinderen bij elkaar staan. Zijn alle groepjes gemaakt en ben je over? Dan voer je een opdracht uit. Als je al een keer een bewegingopdracht hebt uitgevoerd en je bent over, mag je zelf een groepje kiezen waar je bij gaat staan. Iemand uit dit groepje doet nu de activiteit. Er zijn 2 activiteiten waar je er zelf één van mag kiezen.

Opdrachten als je niet in een groepje zit

- 10x in en uit de hoepel springen
- hoelahoepen met de hoepel

☺ Lukt het?

- De juf steekt nu het aantal vingers op, ze zegt het niet meer
 - Doe de activiteit sneller achter elkaar

☹ Lukt het niet?

- Kijk goed naar de juf of meester, ze kunnen je helpen met het maken van de groepjes
 - Doe de activiteit eerst rustig

Materialen

- 12 stoelen
- 3 hoepels
- cd
- cd-speler

Beweegtussendoortjes

Fontys Sporthogeschool
Auteur: Annelies van der Linden
Bron: Hupla!

Muziek groepjes

Activiteit:

De leerlingen bewegen vrij door het lokaal rond op de muziek. Als de muziek stopt, vormen zij groepjes van een bepaald aantal kinderen (dit aantal noemt de leerkracht). Als alle groepjes compleet zijn en er blijven kinderen over, dan voeren zij de beweg opdracht uit (zie 'opdrachten'). Als er 2 kinderen over zijn, dan voeren ze allebei deze opdracht uit. Is een leerling 2x achter elkaar over, dan mag hij/zij zelf kiezen bij welk groepje hij/zij gaat staan. Iemand anders uit dit groepje voert dan de beweg opdracht uit.

Opdrachten:

- 10x in en uit de hoepel springen
- Hoelahoepen met de hoepel (10 seconden ongeveer, of 3-5 pogingen)

Makkelijker maken:

- Eerst alleen groepjes van 2 leerlingen maken
- De activiteit samen met de leerling uitvoeren

Moeilijker maken:

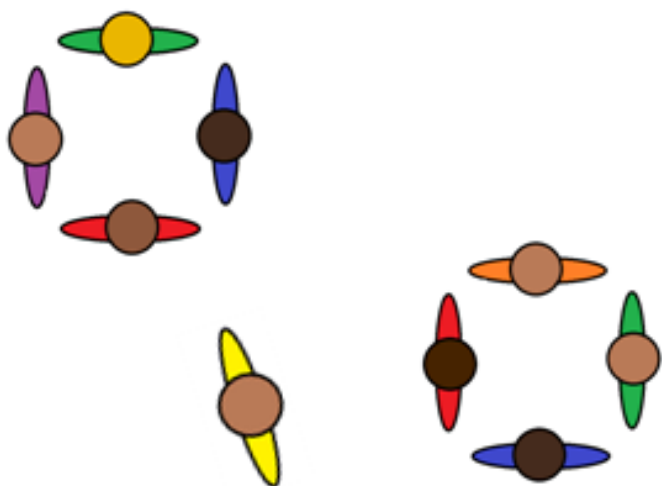
- Het getal wordt niet meer gezegd, maar alleen laten zien op de vingers
- Hogere getallen noemen (4/5/6)
- Voer de opdracht sneller achter elkaar uit

Materiaal:

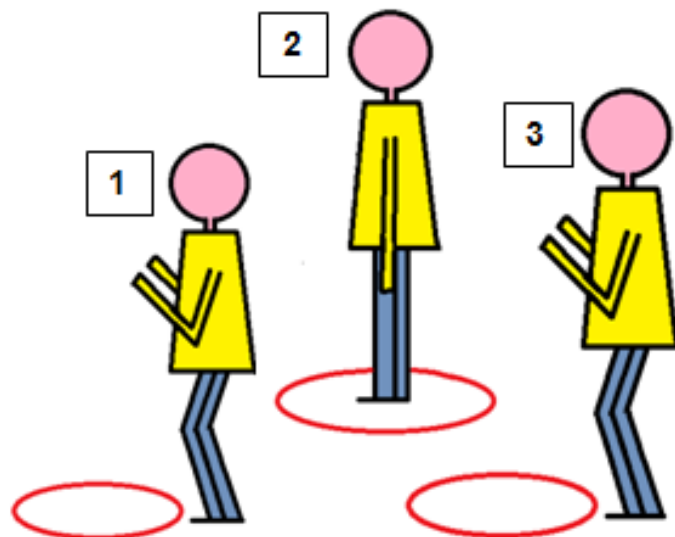
- 3 hoepels
- Cd speler
- Cd

Organisatievorm:

De leerlingen bewegen vrij rond door de klas. De beweg activiteit wordt voor in de klas (waar genoeg ruimte is) uitgevoerd.

Afbeelding 2 groepjes van 4 kinderen, 1 kind over

Afbeelding in en uit de hoepel springen

Bijlage 13 – De dobbelsteen

Beweegtussendoortje week 4

- Mediakaart voor de leerlingen
- Uitleg voor de docent

Je speelt dit
Alleen

Tijdsduur
± 5 minuten

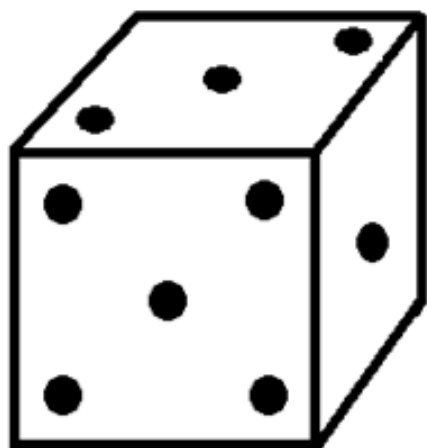
De dobbelsteen

Niveau:

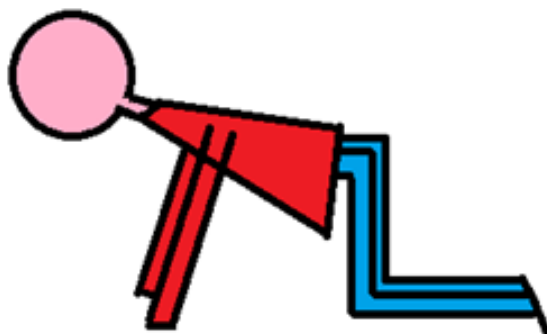
Activiteit

Je staat naast je stoel. Eén leerling krijgt de dobbelsteen en mag hier mee gooien. Bij elk cijfer hoort een opdracht. Je voert de opdracht die bij het cijfers hoort dat gegooid is uit. Daarna met een ander kind met de dobbelsteen gooien.

Opdrachten per cijfer dobbelsteen

- 1 → kruip een rondje door het lokaal
- 2 → hinkel een rondje
- 3 → tik de grond aan en spring omhoog (5x)
- 4 → loop een rondje achteruit
- 5 → huppel een rondje
- 6 → maak een handstand (dit mag je net zo vaak doen totdat de juf zegt dat er weer met de dobbelsteen gegooid word).

☺ Lukt het?

- verzin zelf een opdracht, vertel deze eerst even tegen de juf of meester

☹ Lukt het niet?

- voer de opdracht rustig uit, vraag of de juf of meester je wil helpen

Materialen

- Een dobbelsteen

Beweegtussendoortjes

Fontys Sporthogeschool
Auteur: Annelies van der Linden

De dobbelsteen

Activiteit:

De leerlingen staan naast hun stoel, of als daar niet genoeg plaats is op een andere plaats in het lokaal. Eén leerling krijgt de dobbelsteen en mag hier mee gooien. Bij elk cijfer hoort een opdracht die de leerlingen uit voeren. De opdracht wordt klassikaal uitgevoerd, waarna een andere leerling de dobbelsteen krijgt.

Opdrachten:

- 1 → kruip een rondje door het lokaal
- 2 → hinkel een rondje
- 3 → tik de grond aan en spring omhoog (5 x)
- 4 → loop een rondje achteruit
- 5 → huppel een rondje
- 6 → maak een handstand (dit mogen de leerlingen zo vaak doen totdat de een teken wordt gegeven door de leerkracht dat er weer met de dobbelsteen gegooid wordt).

Makkelijker maken:

- Verzin samen met de kinderen een activiteit die ze allemaal kunnen uitvoeren

Moeilijker maken:

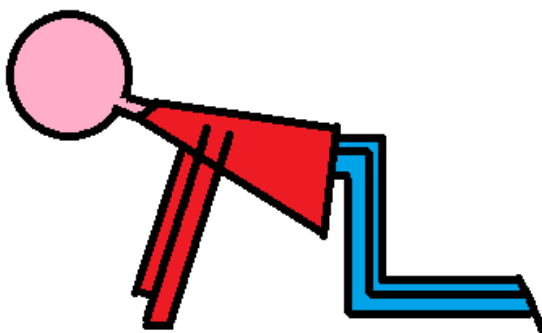
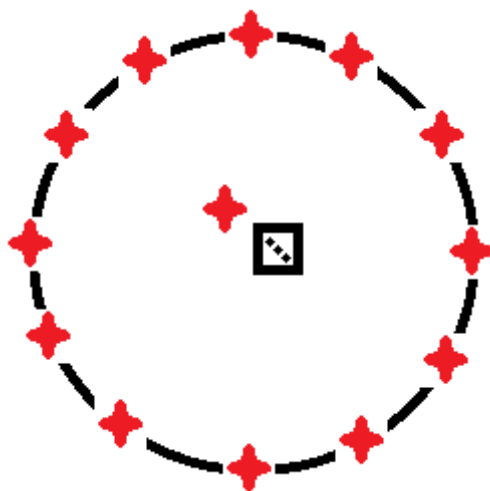
- Doe de activiteiten langer (bijvoorbeeld 2 rondjes, of 10 x)

Materiaal:

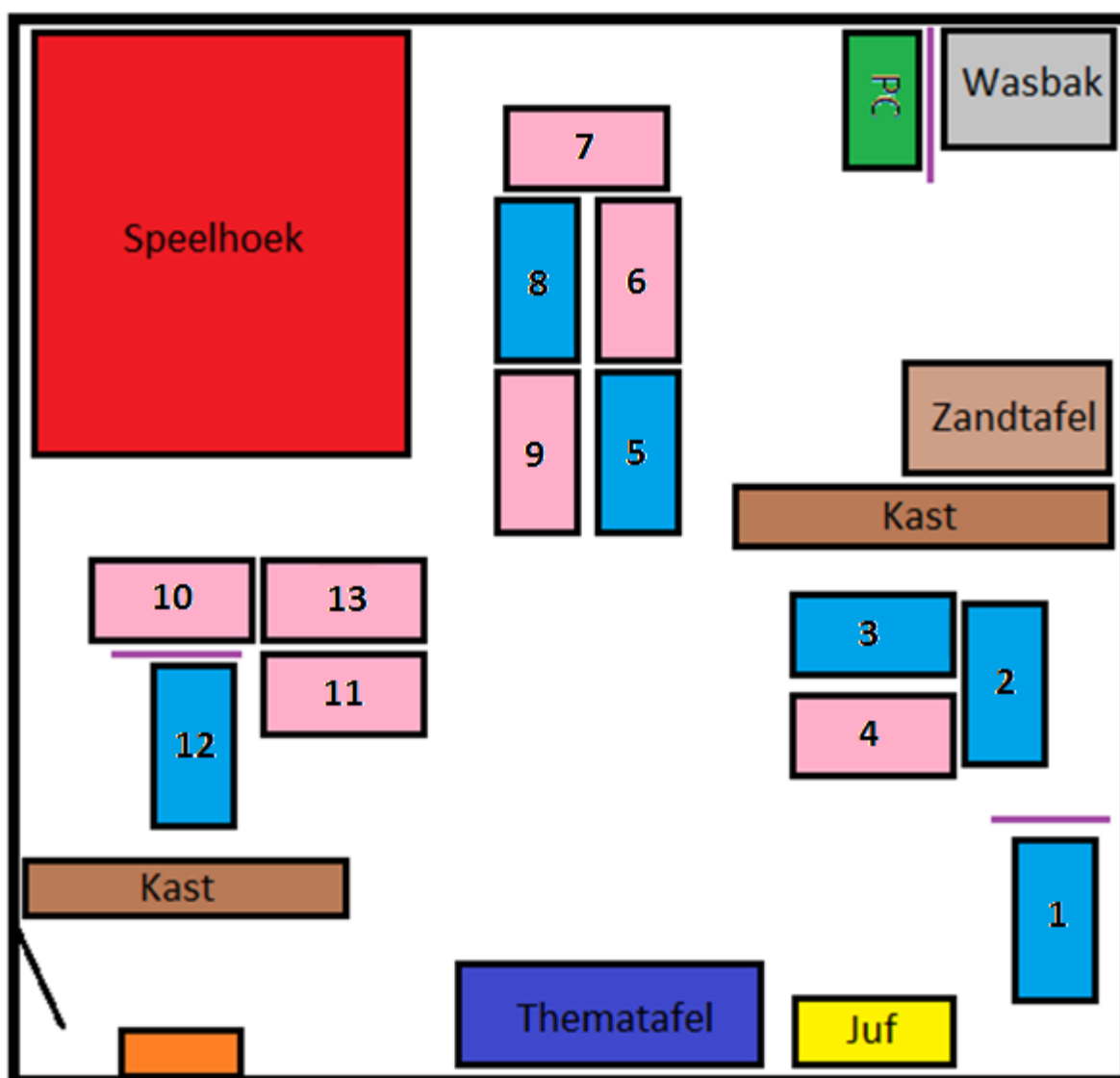
- Een dobbelsteen

Organisatievorm:

- Voer de opdrachten uit in een kring, alle kinderen zitten hierbij in de kring en de leerling die gooit, gooit in het midden van de kring met de dobbelsteen.

Bijlage 14 - Plattegrond van de klas

Roze = meisje

Blauw = jongen

Bijlage 15 – Zelfreflectie

Het proces van onderzoek doen naar fysieke activiteit en aandacht vond ik erg leerzaam. Zo heb ik geleerd wat er bij komt kijken als je een onderzoek gaat uitvoeren, wat voor middelen je hiervoor nodig hebt en hoeveel tijd er in gestoken moet worden om tot een optimaal resultaat te komen. Hieronder volgt een tabel met mijn sterke- en verbeterpunten met daaronder een korte uitwerking van de punten.

Competentie	Sterke punten	Verbeterpunten
Interpersoonlijk	1. Afspraken maken met de leerkrachten van de doelgroep over het testen en de interventies 2. Tekst schrijven op een begrijpelijke manier voor iedere lezer	3. Vragen stellen aan andere studenten die hetzelfde onderwerp hebben.
Vakinhoudelijk en didactisch	4. Beweegtussendoortjes sluiten goed aan bij de doelgroep. Deze zijn een aanpassing/samenvoeging van bestaande beweegtussendoortjes 5. Bestaande onderzoeken over het effect van beweegtussendoortjes gelezen bij kinderen op het regulier onderwijs	6. Juiste zoektermen 7. Bestaande methodes van beweegtussendoortjes evalueren
Reflectie en ontwikkeling	8. Reflectiegesprek met groepsleerkracht over het interventieprogramma	9. Eventueel ook een reflectie met de leerlingen (wat vonden zij er van?)

1. Bij de opzet en uitvoering van het onderzoek was een goede samenwerking met de groepsleerkracht vereist. Zo zijn er van te voren goede afspraken gemaakt over hoe het traject zou verlopen. We hebben het volgende afgesproken:
 - Wanneer ik de klas zou observeren
 - Hoe en wanneer er toestemming gevraagd moest worden voort het filmen van de leerlingen
 - Wanneer de nulmeting plaats vindt
 - Wanneer de interventie start
 - Welke dagen ik aanwezig ben om de beweegtussendoortjes aan te bieden
 - Welke dagen ik de leerlingen observeer tijdens het beweegtussendoortje
 - Wanneer de interventieperiode is afgelopen
 - Wanneer de nameting plaatsvindt
 - Wanneer het evaluatiegesprek plaatsvindt
 - Wat er verder van de groepsleerkracht verwacht wordt (hoe vaak per dag uitvoeren, het bijhouden van het logboek)

Het was erg fijn om van te voren deze zaken afgesproken te hebben, zodat we beiden wisten wat we van elkaar konden verwachten. Dit heeft mede gezorgd voor een prettige samenwerking.

2. Ik vind dat ik in staat ben om op een duidelijke manier een stuk tekst te schrijven die voor iedereen begrijpelijk is. Op deze manier kan iedere lezer het artikel begrijpen, zonder dat het twee of drie keer opnieuw gelezen hoeft te worden.

3. Soms vind ik het lastig om aan medestudenten informatie te vragen over het betreffende onderwerp. Dit kan bijvoorbeeld gaan over wat voor artikelen zij gevonden hebben, hoe zij de interventie aanpakken of op welke manier zij de resultaten gaan verwerken.
In de toekomst zou ik dit vaker moeten doen, omdat het ook iets kan opleveren. Hun informatie kan waardevol zijn voor mij en mijn onderzoek, en nu heb ik het eigenlijk zonder hulp van andere studenten gedaan.
4. Wat ik tijdens het aanbieden van de beweegtussendoortjes heb gemerkt, is dat de leerlingen altijd erg enthousiast waren als er een nieuw beweegtussendoortje werd aangeboden. Het leefde dus erg in de interventieklas. Van de groepsleerkracht kreeg ik in het evaluatiegesprek ook de bevestiging dat de leerlingen het erg leuk vonden en dat de beweegtussendoortjes ook erg aansloten bij het niveau van de leerlingen. Dit was zowel op cognitief als motorisch niveau het geval.
5. Voor het opzetten van het onderzoek heb ik verschillende artikelen gelezen over een soortgelijk onderwerp. Hierdoor had ik een beetje een idee gekregen wat ik voor resultaten kon verwachten. Echter waren al deze onderzoeken uitgevoerd op een reguliere school, dus bleef het voor mij toch lastig om hier al mijn conclusies aan te verbinden. Doordat er juist van de doelgroep speciaal onderwijs weinig resultaten bekend waren, was het voor mij des te interessanter om hier onderzoek naar te doen. Het gaf mij ook de gelegenheid om zelf een keuze te maken voor het type beweegtussendoortje, omdat elke vorm vernieuwend zou zijn.
6. Vooral in het begin van het onderzoek vond ik het lastig om de juiste informatie/artikelen te vinden. Dit kwam vooral omdat ik niet goed wist op welke zoektermen ik moest zoeken om die informatie te vinden die voor mij bruikbaar was. Naarmate ik meer artikelen vond, kon ik aan de hand van die artikelen weer andere informatie vinden, maar ik vond de opstart wat dat betreft lastig.
7. Voor de opstart van het onderzoek had ik verschillende onderzoeken en artikelen gelezen over beweegtussendoortjes. Hierbij heb ik weinig tot niet gekeken naar welke beweegtussendoortjes deze onderzoeken gebruikt hadden. Vaak stond aangegeven of het tussendoortjes matig actief of actief was, maar niet welke oefening er dan gedaan was om tot het resultaat te komen. Een volgende keer zou ik nog kunnen uitzoeken welk tussendoortje het betreffende onderzoek uitgevoerd heeft om tot een optimaal resultaat te komen (als dit uitgewerkt staat).
8. Na afloop van de interventieperiode heb ik een evaluatiegesprek gehad met de groepsleerkrachten. Hierin is besproken wat zij van de tussendoortjes vonden, hoe ze die 4 weken hebben ervaren en wat hun bevindingen waren op het gebied van de concentratie van de leerlingen. Ik vond dit een erg nuttig gesprek, omdat zij degene zijn die de leerlingen het beste kennen. Ze hebben mij dus belangrijke informatie kunnen geven over het gedrag van de leerlingen tijdens het uitvoeren van de tussendoortjes en de concentratie tijdens het werken na een tussendoortje.
9. Een volgende keer zou ik eventueel ook nog een kort evaluatiegesprekje met de leerlingen kunnen aangaan. Dit zou klassikaal kunnen gebeuren, waarbij de leerlingen om beurten kunnen vertellen wat ze van de beweegtussendoortjes vonden.